

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026

1. Johtajan katsaus	1
1.2 Strategian pitkän aikavälin tavoitteet	2
1.3 Sektoreiden tilannekatsaus	5
1.4 Resurssilinjojen tilannekatsaus	10
2. Taloussuunnitelma 2024-2026	11
2.1 Tuloslaskelma	11
2.2 Investointisuunnitelma	11
3. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi, talousarvio 2024	16
3.1 Yleistä	16
3.2 Tuloslaskelma	17
3.3 Tase	19
3.4 Rahoituslaskelma	20
3.5 Talousosan menot ja tulot	20
3.6 Talousarvion sitovuus.....	22
3.7 Tilivelvolliset.....	22
4. Toimialojen toimintasuunnitelmat, tavoitteet, toimenpiteet ja talousarviot	23
4.1 Asiakas- ja resurssikeskus.....	23
4.2 Koti- ja asumispalvelut	25
4.3 Psykososiaaliset palvelut.....	29
4.4 Kuntoutus	32
4.5 Sosiaali- ja terveyskeskus	35
4.6 Sairaalapalvelut	40
4.7 Aluehallinto	43
4.8 Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus.....	45
4.9 Pelastuslaitos.....	46

1. Johtajan katsaus

Pohjanmaan hyvinvointialue siirtyy toiselle toimintavuodelleen paljon ensimmäisestä yhteisestä vuodesta oppineena. Tulevan vuoden olosuhteet, jotka hyvinvointialueille on annettu, ovat hyvin haastavat. Tämä johtuu taloudellisesta kehyksestä. Vuoden aikana toteutamme merkittävät palvelujärjestelmämuutokset, joiden avulla etenemme kohti tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman tavoitteita. Huomioimme koko ajan organisaation strategiset tavoitteet.

On erittäin tärkeää, että tulevan vuoden aikana kehitämme toimintaamme siten, että väestön luottamus palvelujärjestelmään kasvaa. Yhteiskunnan turvattomuuden tunne on lisääntynyt maailman levottomuuksien myötä. Vaikeat ajat korostavat sen tärkeyttä, että ihmiset voivat luottaa hyvinvointialueen toimintaan.

Kehitämme koko hyvinvointialueen toimintaa tulvana vuonna aluevaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan kehittämistä ohjaa lisäksi tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman linjaukset sekä laatujärjestelmän kehittämissuosituksen. Pohjanmaan pelastuslaitoksen toimintaa kehitetään palvelutasopäätöksen kehittämissuosituksen, erillisen Pelastuslaitos 2.0 toimenpideohjelman ja laatujärjestelmän kehittämissuosituksen pohjalta.

Tärkein tehtävämme on arvon tuottaminen asiakkaillemme. Tämän toteuttamiseksi strategiassamme on kuusi arvolupausta:

- 1) asiakas aina ensin
- 2) laatua 24/7
- 3) tuemme sinua ylläpitämään hyvinvointiasi ja auttamaan läheisiäsi
- 4) palvelukokonaisuutemme on yhteensovitettu ja kestävä
- 5) olemme lähellä kun tarvitset meitä
- 6) meillä asiasi menevät eteenpäin yhdellä yhteydenotolla

Strategiakartalla kuvaamme organisaatiomme strategisen logiikan yhdellä kuvalla. Siinä kuvaamme mitä keskeisiä prosesseja ja resursseja kehittämällä luomme asiakkaillemme arvoa ja pääsemme strategisiin tavoitteisiimme. Erityisesti kehitämme hoidon ja palvelun tarpeen tunnistamista ja arviointia, ennaltaehkäisyä, sekä asiakkaan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia hoidon ja palvelun eri vaiheissa. Kehitämme palveluitamme myös ottamalla käyttöön hyvinvointiteknologiaa ja uusia palvelumuotoja. Tuemme työntekijöitämme uran eri vaiheissa, tarjoamme modernit työvälineet ja korostamme näyttöön ja tietoon perustuvaa toimintaa. Kunnioitamme monimuotoisuutta. Strategiamme tiivistyy mittareihin ja toimenpiteisiin, joista toimenpiteet päivittyvät vuosittain ja konkretisoituvat toiminta- ja taloussuunnitelman toimialatasolla.

Vuoden aikana painopiste strategian eri painopisteiden toteuttamiseksi on erityisesti kehittää hyvää kohtelua ja kehittää voimallisesti integroituja prosesseja. Vuoden aikana valitsemme keinoja palkita sitoutuneita työntekijöitä ja tukea työntekijöiden hyvinvointia. Ensi vuosi on välittämisen ja liikkumisen teemavuosi. Tällä edistetään tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman ennaltaehkäisyn näkökulmaa. Selkeytämme työnjakoa ja järjestämme kumppanuuspilotteja kumppaneidemme kanssa, jotta ennaltaehkäiseviä palveluita voidaan kehittää. Digitaalisista palveluista kehitämme erityisesti etävastaanottoa ja puhelinpalvelua. Vähennämme erikoissairaanhoidon ja yleislääketeen paikkoja, mikä keventää palvelujärjestelmää. Tavoittelemme aiempaa sujuvampaa palvelujärjestelmää, minkä vuoksi perustamme uuden operatiivisen johtokeskuksen ja otamme käyttöön yhtenäisen palveluihin ohjautumisen mallin.

Vuoden 2024 merkittävin investointi on asiakas- ja potilastietojärjestelmä, jonka käyttöönotto alkaa. Se tulee koskettamaan koko sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuntaa. On selvää, että muutosvaihe on työläs ja vaatii kaikilta uuden oppimista ja opettelua. Käyttöönotto tuo mahdollisuuksia kehittää toimintaa ja tulee varmasti näkymään parempana palveluna asukkaille. Samoin henkilökunnan työ tulee lopulta helpottumaan, kun kaikki käyttävät samaa järjestelmää.

Vuoden aikana teemme töitä sen eteen, että väestömme on Suomen hyvinvoivin ja toimintakykyisin.

1.2 Strategian pitkän aikavälin tavoitteet

POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE | ÖSTERSÖTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE

Strategiahierarkia

*Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 11§

** (laki pelastustoimen järjestämisestä, 6§, Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ensihoitopalvelusta annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta)

ÖSTERSÖTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Våra värderingar Arvomme

Vi agerar jämlikt och jämställt

Toimimme yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti

Vi arbetar från människa till människa

Työskentelemme ihmiseltä ihmiselle

Vi ser framåt ansvarsfullt

Katsomme eteenpäin vastuullisesti

Vår serviceattityd
Palveluasenteemme

Vår vision Visiomme

Vår befolkning är den mest välmående och har den bästa funktionsförmågan i Finland.

Väestöemme on Suomen hyvinvoivin ja toimintakykyisin.

Våra mål Tavoitteemme

Hos oss jobbar de bästa välfärdsanställda i Finland

Meillä työskentelevät Suomen parhaat hyvinvointityöntekijät

Vår säkerhet och kvalitet är av toppklass i Norden

Turvallisuutemme ja laatumme on Pohjoismaiden huippua

Vi använder våra resurser verkningsfullt

Käytämme resurssimme vaikuttavasti

Våra löften till våra kunder Lupauksemme asiakkaillemme

Hos oss framskrider dina ärenden efter första kontakt

Meillä asiasi menevät eteenpäin yhdellä yhteydenotolla

Kvalitet 24/7
Laatua 24/7

Vår servicehelhet är sammanjämkad och hållbar

Palvelukokonaisuutemme on yhteensovitettu ja kestävä

Vi hjälper dig att upprätthålla ditt välmående och att hjälpa dina närstående

Tuemme sinua ylläpitämään hyvinvointiasi ja auttamaan läheisiäsi

Kunden kommer alltid först
Asiakas aina ensin

Vi finns nära tillhands när du behöver oss
Olemme lähellä kun tarvitset meitä

Väestömme on Suomen hyvinvoivin ja toimintakykyisin

Strategiakarttamme		Tavoitteet	Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua	Suomen parhaat hyvinvointityöntekijät	Resurssit käytetään vaikuttavasti			
Asiakasarvot			Asiakas aina ensin Laatua 24/7	Tuemme sinua ylläpitämään hyvinvointiasi ja auttamaan läheisiäsi	Palvelukokonaisuutemme on yhteensovitettu ja kestävä	Olemme lähellä kun tarvitset meitä	Meillä asiiasi menevät eteenpäin yhdellä yhteydenotolla	
Prosessit			Perhekeskus Digipalvelut	Palvelun ja hoidon tarpeen tunnistaminen ja arviointi Ennakoiva analytiikka	Moniammatillinen palveluohjaus ja case management	Asiakkaan osallistaminen hoidon ja palvelun eri vaiheissa Psykososiaalisten palveluiden vahvistaminen	Ennaltaehkäisevä neuvonta ja palvelut Hyvinvointiteknologian käyttöönotto	Geriatristien potilaiden hoito- ja palvelupolku Taloudellinen, sosiaalinen ja ekologinen vastuullisuus
Resurssit ja osaaminen			Monimuotoisuuden kunnioittaminen Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys	Toimivat modernit työvälineet ja digikypsyyys Englanti kolmanneksi kieleksi	Työntekijöiden tukipolku TKI-toiminnan resursointi	Avoimen ja vertailemisen olevan kustannuslaskentamallin käyttöönotto	Uudet resurssit, roolit ja työn jako Näyttöön ja tietoon perustuva toiminta	Yhteistyö yritysten ja yhdistysten kanssa Oikein mitoitettu, osaava henkilöstö mahdollistaa laadukkaan kaksi- ja monikielisten palvelujen verkoston

Tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet

Tavoitteet	Mittarit	Toimenpiteet
Suomen hyvinvoivin ja toiminta-kykyisin väestö	<ul style="list-style-type: none"> Kotona asuvat 74 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä THL:n sairastavuusindeksi, ikävakiomaton Sosiaali- ja terveystoiminnan nettokäyttökustannukset yhteensä, euroa/ asukas Työttömät, % työvoimasta 	<ul style="list-style-type: none"> Ennaltaehkäisyä tukevien menetelmien kehittäminen yhdessä kumppaneidemme kanssa Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin osaamisen kehittäminen Toimintakykyä, voimavaroja ja omahoitoa vahvistavien ja edistävien palveluiden ja menetelmien kehittäminen Etä- ja liikkuvien palveluiden kehittäminen Vaikuttavuuden ja vaikuttavuuden mittaroinnin kehittäminen Prosessien kuvaaminen ja integroitujen prosessien kehittäminen Painopisteen muuttaminen raskaista palveluista kevyempiin
Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua	<ul style="list-style-type: none"> TEAS-korkein taso Sertifioitu organisaatio Turvallinen työpaikkamittari (kehityksessä) Odotusajat <ul style="list-style-type: none"> Erikoissairaanhoido: <ul style="list-style-type: none"> - Hoitoa odottavat Perusterveydenhuolto: <ul style="list-style-type: none"> - Hoitopääsy hoidon tarpeen arvioinnista hoitoon/ vrk Suun terveydenhuolto: <ul style="list-style-type: none"> - Hoitopääsy hoidon tarpeen arvioinnista hoitoon/ vrk Sosiaalihuolto: <ul style="list-style-type: none"> - Lakisääteisen 3kk:n kuluessa valmistuneet - Hyvinvointialueelle osoitettujen toimeentulotukihakemusten käsittely 7 arkipäivän kuluessa, % hakemuksista - Odotusaika ikääntyneiden ympärivuorokautiseen palveluasumiseen <3kk 	<ul style="list-style-type: none"> Ydin- ja erityisosaamisen kartoitus ja kehittäminen Kansallisen asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian implementointi Turvallisuusprotokollan kehittäminen osana päivittäistoimintaa Koko organisaation auditointi Turvallinen työpaikka-hanke
Suomen parhaat hyvinvointi-työntekijät	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön suosittelemiseksi (eNPS) Henkilöstön vaihtuvuus Sairauspoissaolot Innovaatio- ja tutkimusmäärä: JUFO1, JUFO2, JUFO3 Työhyvinvointikysely 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia tukevan henkilöstö- ja rekrytointistrategian toteuttaminen Jokaiselle uudelle työntekijälle mentori - ohjelma Innovaatiotoiminnan kehittäminen: Monitieteellisen sosiaali- ja terveystutkimushubin käynnistäminen Valmentavan, osallistavan johtamisen kehittäminen Henkilöstön osaamisen kehittämisen suunnitelma
Resurssit käytetään vaikuttavasti	<ul style="list-style-type: none"> Vuokriin käytettävä % osuus kokonaisuudesta Palkkoihin käytettävä % osuus Sähköinen asiointi korvasi vähintään yhden perinteisen käynnin, (%) sähköisiä palveluita käyttäneistä 	<ul style="list-style-type: none"> Tilatehokkuuteen panostaminen Varhaisen puuttumisen toimintamallin vahvistaminen Välittömään asiakastyöhön käytetyn ajan turvaaminen/lisääminen Arvoa tuottava henkilöstön liikkuvuus ja työnjako

1.3 Sektoreiden tilannekatsaus

Katsaus sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet

Sektorin tavoitteena on parantaa lasten, nuorten ja heidän perheidensä hyvinvointia sekä pitkällä aikavälillä vähentää vaativien palvelujen tarvetta. Tässä onnistumisen edellyttämiä toimenpiteitä ovat edistävän ja ehkäisevän työn lisääminen ja koordinointi sekä menetelmien kehittäminen varhaiseen tunnistamiseen ja puuttumiseen riskitilanteiden tai ongelmien ilmetessä. Olennainen rooli on myös lasten ja nuorten osallisuudella, lasten ja nuorten parissa työskentelevien toimijoiden välisellä yhteistyöllä sekä vaikuttaviksi osoitettujen työskentelymenetelmien käytöllä. Toimintasuunnitelma perustuu strategiaan, palvelustrategiaan sekä alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Lasten ja nuorten hyvinvointiin ja palvelujen tarpeeseen vaikuttavat kasvuympäristön olosuhteet, ja hoitoa ja huolenpitoa koskevilla puutteilla voi olla pitkävaikutteiset seuraukset. Lapsen kehitys alkaa jo sikiöaikana, ja syntyvän lapsen hyvinvointia seurataan jo raskausaikana. Pienimmät lapset eivät pysty puhumaan omasta puolestaan, ja he ovat täysin riippuvaisia huoltajistaan. Haastavat sosiaaliset olosuhteet sekä kriisit ja sairaudet perheessä vaikuttavat lapsiin ja sen vuoksi perheen lasten tarpeet on tunnistettava ja huomioitava kaikissa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Lapsilla ja nuorilla on oltava mahdollisuus vaikuttaa heitä koskeviin toimiin ja asioihin ilman, että heidän täytyy kantaa vastuuta kaikista tehdyistä päätöksistä.

Lapset ja nuoret viettävät suuren osan valvellaoloajastaan varhaiskasvatuksessa tai koulussa. Sen vuoksi onkin erittäin tärkeää, että yhteistyö kuntien, ennen kaikkea sivistystoimen ja varhaiskasvatuspalveluiden mutta myös vapaa-aikatoimen kanssa sujuu hyvin. Pitkäaikaisia hoito- ja palvelutarpeita omaavien nuorten kannalta on tärkeää, että nuoria ja lapsia palvelevien toimintayksiköiden välinen yhteistyö toimii hyvin.

Suomen ensimmäinen kansallinen lapsistrategia hyväksyttiin 2021. Tavoitteena on aidosti lapsi- ja perheystävällinen Suomi, jossa lasten oikeuksia kunnioitetaan. Hyvinvointialue hyväksyy osaltaan lapsistrategian ja tekee työtä sen toteuttamiseksi. Hyvinvointialue pyrkii omalta osaltaan täyttämään sosiaali- ja terveydenhuollolle asetetut lapsiystävällisen kunnan kriteerit, missä arkipäivän oikeudet toteutuvat jokaisen alle 18-vuotiaan osalta. Lisäksi tuemme niitä kuntia, jotka haluavat solmia UNICEFin kanssa sopimuksen lapsiystävällisestä kunnasta.

Pohjanmaalla syntyvyys sekä lasten ja nuorten osuus väestöstä on suurempi kuin maassa keskimäärin, ja suurin se on alueemme pohjoisosassa. Lasten ja nuorten määrä vähenee väestöennusteen mukaan noin 10 % vuoteen 2030 mennessä, mutta alueemme kunnat tekevät aktiivisesti työtä, jotta alueellemme muuttaisi enemmän ihmisiä. Yhden vanhemman perheitä on kansallisesti katsoen vähiten, ja suhteellisesti katsoen niitä on vähiten alueemme pohjoisosassa.

Lasten ja nuorten köyhyysriski on maamme keskitasoa. Viimeisin kansallinen kouluterveyskysely, joka tehdään joka toinen vuosi, tehtiin vuonna 2023. Vastaukset vaihtelevat kunnittain, mutta aluetasolla nähdään muun muassa seuraavaa kansalliseen tasoon verrattuna: perheväkivalta on lisääntynyt ja opiskeluhuollon palvelujen sisällön laatu koetaan huonommaksi kuin koko maassa keskimäärin. Vuoteen 2021 verrattuna on nähtävissä nuuskaa käyttävien nuorten osuuden lisääntyminen. Monipaikkakivusta kärsivien nuorten osuus on pienempi kuin muualla maassa, mutta kuitenkin huolestuttavalla tasolla. Terveystilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien ja ahdistuneiden osuus on pysynyt suunnilleen samantasoisena. Nuorten alkoholinkäyttö on vähentynyt, samoin tupakoivien tai laittomia huumeita kokeilleiden osuus, vaikka nuorten huumeidenkäytöstä aiheutuvien ongelmien koetaan lisääntyvän. Lasten perusrokotusten kattavuus on joissakin kunnissa selvästi alle kansallisen tason.

Terveydenhuoltopalvelujen saatavuus suun terveydenhuolto mukaan lukien on jokseenkin maan keskitason mukaista, mutta sosiaalihuollon lakisäätteisten palvelujen, kuten lapsiperheiden kotipalvelun, sosiaalihuoltolain mukaisten perhepalvelujen ja perheneuvolapalvelujen saatavuus vaihtelee alueella. Lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoissairaanhoidon palvelujen käyttö on asiakastasolla kansallista keskiarvoa vähäisempää ja hyvinvointialueen palvelut hakevat vielä yhteisiä muotojaan, kun taas lasten- ja nuortentautien palvelujen käyttö on suurempaa. Kansallisessa vertailussa lastensuojelun ja kodin ulkopuolisten sijoitusten tarve on vähäistä, mutta lastensuojelun palvelutarpeen arviointiprosessi vie yhä enemmän aikaa.

Vuoden 2024 toiminnan tavoitteet ja toimenpiteet

- Lasten ja nuorten sosiaali- ja terveyspalvelut koordinoidaan toimivaksi kokonaisuudeksi
 - Perhekeskummallin implementointi mukaan lukien sähköisen perhekeskuksen kehittäminen ja kohtaamispaikat
 - Perheneuvolaa kehitetään vahvistetun henkilöstöressurssin avulla
 - Nykyisten prosessien tarkastaminen ja päivittäminen sen varmistamiseksi, että ne

ovat mahdollisimman saumattomia asiakkaiden kannalta. Uusia prosesseja kuvataan asiakkaiden tarpeiden mukaan.

- Parannetaan ehkäisevien palvelujen ja varhaisen tuen saatavuutta kouluissa
 - Opiskeluhuollon vahvistaminen lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin tukemiseksi työskentelymenetelmiä ja yhteistyötä kehittämällä sekä psykiatrista erityisosaamista omaavia sairaanhoitajia palkkaamalla
 - Vahvistetaan perustason sosiaalihuoltopalveluja ja erilaisia omana toimintana järjestettäviä tukipalveluja
 - Yhteistyö kuntien ja muiden toimijoiden kanssa terveellisten elintapojen tukemiseksi
- Syrjäytymisriskien vähentäminen
 - Pilotoidaan toimenpidemalli runsaita koulupoissaoloja varten
 - Toimenpiteet, jotka parantavat lasten ja nuorten psykososiaalisten palvelujen saatavuutta
 - Laaditaan alueellinen malli perheväkivallan tunnistamiseksi ja siihen puuttumiseksi
 - Maakunnan ankkuritoimintaa kehitetään yhteistyössä poliisin ja kuntien kanssa, laaditaan malli vakaviin rikoksiin syyllistyneiden nuorten tukemiseksi

Katsaus sektorijohtaja työikäiset

Toimintasuunnitelma perustuu strategiaan, palvelustrategiaan, vuoden 2023 alueelliseen hyvinvointikertomukseen ("Miten Pohjanmaa voi?") sekä aluevaltuuston hyväksymään tulevaisuus- ja sopeuttamishjelmassa 2023-2026 asetettuihin tavoitteisiin ja kehittämisen kohteisiin vuodelle 2024.

Työikäisten monialaisissa sosiaali- ja terveystalvissa tavoitteena on ennaltaehkäistä hyvinvointiin ja terveyteen liittyvien ongelmien syntymistä. Alueen asukkaita ja heidän läheisiään tuetaan ja autetaan moniammatillisesti hyvinvointiin, terveyteen, elämänhallintaan, työhön, opiskeluun tai toimeentuloon liittyvissä asioissa. Eri toimialojen palvelujen tehtävänä on edistää ja ylläpitää työ- ja toimintakykyä, työssä jaksamista, kuntoutumista. Työikäisten palveluissa suunnitellaan, kehitetään ja arvioidaan palvelujen toteutusta ja vaikuttavuutta yhteistyössä asiakkaiden, kuntien, kolmannen sektorin ja yksityisten palveluntuottajien ja muiden valtion viranomaisten kanssa. Tavoitteena on myös vahvistaa ja edistää alueen väestön osallisuutta ja turvallisuutta muuttuvassa yhteiskunnassa.

Työikäisiä alueen asukkaita on yhteistyössä kuntien, ja järjestötoimijoiden kanssa aktivoitumaan keskeisten kansansairauksien ehkäisemiseksi. Riittävä liikunta, terveellinen ruokavalio, stressinhallinta ehkäisevät sydän- ja verisuonitauteja, 2-tyypin diabetesta, ylipainoa, stressiä ja välillisesti myös psykososiaalisia ongelmia. Työikäinen väestön hyvinvointi ja terveys ovat monen muutosvoiman kohteena Pohjanmaan hyvinvointialueella. Työllisyystilanne on säilynyt alueella hyvänä. Pohjanmaan ELY-keskusalueen työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on Manner-Suomen toiseksi alhaisin, vaikka työttömien ja lomautettujen määrä on jonkin verran kasvanut. Työikäisten osalta on tärkeää varmistaa palveluprosessien sujuvuus ja tiedon riittävä kulku hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalvisten sisällä ja työterveystalvisten tuottajien välillä. Tätä vahvistetaan laajentamalla Työ ote -hankkeessa kehitetyn toimintamallin käyttöä myös mielenterveys- ja päihdepalveluissa.

Työsuhteessa olevat alueen asukkaat saavat työterveystalvut pääsääntöisesti työntajien järjestäminä palveluina. Työterveystalvun ICD-10- diagnooseissa kolme yleisintä diagnoosiluokkaa ovat tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet (M00-M99), hengityselinten sairaudet (J00-J99) sekä mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt (F00-F99). KEVA eläkelaitoksen tilastojen mukaan eniten sairauspoissaolopäivien keskiarvo on kasvanut 30-39 vuotiaiden ryhmässä v 2019-2022 noin 10-11 päivästä noin 14 päivään.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa eri toimijoiden yhteistyötä kehitetään mallintamalla monialaiset palveluprosessit. Erityisesti nuorten ongelmiin puuttuminen nopeasti ja oikea-aikaisesti on tärkeää. Työllisyystalvun järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2025 alusta kuntien vastuulle.

Kuntouttava työtoiminta on myös kirjattu hallituksen ohjelmaan kunnille siirtyvänä palveluna. Työikäisten palveluissa on valmistauduttava lastensuojelun jälkihuollossa ikärajan alentamisesta 23 ikävuoteen. Sosiaaliturvaan tehtävät muutokset vaikuttavat alueella pienituloisten työikäisten asukkaiden toimeentuloon ja voivat lisätä sosiaalihuollon palvelujen kysyntää. Henkilöiden, joilla on harvinaisia pitkäaikaissairauksia, palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden ja laadun turvaamiseksi on tehtävä yhteistyötä yhteistyöalueiden kesken. Palveluprosessien mallintamisella, palveluohjauksella ja yhtenäisillä toimintatavoilla varmistetaan palvelu- ja hoitoketjujen asiakaskeskeistä toteuttaminen asiakkaiden ja potilainen tarpeista lähtien.

Vuoden 2024 toiminnan tavoitteet ja toimenpiteet

- työikäisten palvelutehtävissä luodaan mittarit vaikuttavuuden arviointiin ja kustannustehokkuuden vahvistamiseen sekä resurssien tarkoituksenmukaiseen kohdentamiseen
- lisätään työikäisten tietoisuutta hyvinvointia ja terveyttä edistävästä digitaalisista palveluista (esim. Omaolo, terapianavigaattori)
- palveluun ja hoitoon ohjausta kehitetään digitaalisina palveluina ja monialaisina toimintoina
- jatketaan työikäisten hoitonojien purkua suunterveydenhuollossa (palveluseteli ja hela hoito)
- valmistaudutaan uuden vammaispalvelulain toimeenpanoon mallintamalla ja kehittämällä palvelu- ja hoidontarpeen ja toimintakyvyn arvioinnin menetelmiä ja kehittämällä toimintakyvyn mittaamista
- koulutetaan hyvinvointialueen henkilöstöä huomioimaan asiakkaiden ja potilaiden (erityisesti vammaiset henkilöt) itsemääräämis- ja ihmisoikeuksien sekä yhdenvertaisuuden kunnioittaminen palveluiden suunnittelussa, toteuttamisessa ja palvelukohtaisessa päätöksenteossa.
- tehdään toimenpidesuunnitelma työterveyshuollon, Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) ja hyvinvointialueen palvelujen palvelu- ja hoitoprosessien jatkuvuuden varmistamiseksi
- kehitetään perussosiaali- ja terveydenhuoltoa tukevien erikoislääkärien konsultaatiopalveluja ja -malleja sekä etävastaanottoa
- harvoin tarvittavien palvelujen ja harvinaisten sairauksien hoidon ja palvelujen saatavuutta ja laatua parannetaan tekemällä yhteistyötä hyvinvointialue- ja yhteistyöaluerajojen yli
- kehitetään yhteistyössä kuntien ja kolmannen sektorin kanssa mielenterveys- ja päihdekuntoutujien päiväaikaista toimintaa
- Hyvinvointialueen ja kuntien ja maakuntaliiton keskinäistä strategista yhteistyösopimusta täsmennetään toimenpideohjelmalla
- monipuolistetaan asumispalvelujen valikoimaa yhteistyössä asiakkaiden, kuntien, 3. sektorin ja yksityisten palveluntuottajien kanssa (erityisesti vammaiset henkilöt ja mielenterveys- ja päihdekuntoutajat)

Katsaus sektorijohtaja ikäihmiset

Toimintasuunnitelma perustuu strategiaan, palvelustrategiaan ja vuosittaiseen Miten Pohjanmaa voi katsaukseen. Lisäksi Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma 2023-2026 nostaa esille tavoitteita ja kehittämisen kohteita vuodelle 2024.

Sektorin tavoitteena on edistää kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden kotona asumista, hyvinvointia ja turvallisuutta sekä tukea omaishoitajien jaksamista. Lisäksi tavoitteena on lisätä ikäihmisten asumismuotojen moninaisuutta ja edistää hyvinvointiin ja terveyteen liittyvää yhteistyötä kuntien ja kolmannen sektorin kanssa. Ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin panostaminen muuttaa pitkällä

tähtämellä hyvinvointialueen palvelurakennetta kevyempään suuntaan.

Pohjanmaan hyvinvointialueen tavoitteena (2025) on se, että kotona asuu 92 % 75 vuotta täyttäneistä (Pohjanmaa 91,7 %, 2022). Pohjanmaalla asui kotona maan keskiarvoon verrattuna harvempi 75 vuotta täyttänyt. Ilmiö on sama myös 80 ja 85 vuotta täyttäneiden osalta (Sotkanet 2022).

Asetetun tavoitteen saavuttaminen edellyttää sitä, että kiinnitetään erityistä huomiota ennaltaehkäisevien palveluiden saatavuuteen ja saavutettavuuteen kuten liikkumiskyvyn edistämiseen (75+) ja elintapaohjaukseen. Juuri eläkkeelle siirtyneet henkilöt (65-70 v), joilla on terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta riskitekijöitä ja lisääntyvän palvelutarpeen riskissä olevat 80-85 vuotta täyttäneet, ovat palveluita koskevan kehittämistyön kohteena. Matalan kynnyksen palvelukonsepteja ja digitaalisia työvälineitä kuten myös kuntoutumista edistäviä palvelukonsepteja on kehitetty hankeresurssien. Nämä konseptit ovat käyttöön otettavissa vuonna 2024 (esimerkiksi seniorineuvola, FINGER toimintamalliin perustuva elintapaohjaus, kotikuntoutus, lääkerobotti).

Ikäihmisten palvelutarpeen määrää lisää kasvava ikäihmisten määrä. (katso Miten Pohjanmaa voi raportti 2023). Toisaalta Pohjanmaan väestö elää pitempään ja on terveempää kansalliseen tasoon verrattuna. On kuitenkin voitu todeta, että Pohjanmaan terveempi väestö käyttää enemmän palveluita (NHG, THL arviointi 2023). Pohjanmaalla 75-84 vuotiaat käyttävät kansalliseen tasoon verrattuna enemmän sosiaali- ja terveyskeskuksen palveluita. Kansansairauksien riskitekijöiden tunnistaminen ja hyvä hoito sosiaali- ja terveyskeskuksessa vähentää ikäihmisten palvelutarvetta pitkällä aikavälillä.

Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman (2023-2026) mukaan ikäihmisten palveluja koskevia tärkeitä nostoja ovat: (1) toimenpiteet, jotka lisäävät kotona asuvien määrää kaikissa ikäryhmissä, (2) toimenpiteet palveluohjauksen integroimiseksi sekä ennaltaehkäisevän ja kotona asumista tukevan näkökulman lisäämiseksi, (3) toimenpiteet, jotka lisäävät asumismuotojen monimuotoisuutta.

Vuoden 2024 toiminnan tavoitteet ja toimenpiteet

- kotiin annettavien palveluiden ja asumispalveluiden tarvearviointiin ja palveluohjaukseen otetaan käyttöön yhtenäiset toimintamallit ja seurantaindikaattorit, joiden avulla turvataan yhdenvertaiset ja tarvetta vastaavat palvelut ja palvelukokonaisuudet
- digitaalisten palvelukonseptien määrää lisätään ikäihmisten omahoidon ja arjen suoriutumisen edistämiseksi sekä kotihoitoon
- alueelle otetaan käyttöön yhtenäiset RAI työvälineet ja toimintamallit asiakastasolle mutta myös tietojohdantamiseen
- omaishoitajien tarpeisiin vastaavia tuotekonsepteja kehitetään ja otetaan käyttöön (Prima Botnia hanke)
- intervallihoidon keskitetään ja intervallihoidon kuntoutumista edistävää näkökulmaa lisätään kotona asumisen tukemiseksi
- ikääntyneiden sairaalan osastoilta kotiutumista edistetään ja päivystyksen käyttöä vähennetään ottamalla alueelle käyttöön tehostettu kotikuntoutus, kotisairaaloiminta ja liikkuva päivystyspalvelu
- ympärivuorokautisten osastopaikkojen ja sosiaalihuoltolain mukaisten asumispaikkojen määrän hallittu vähentäminen jatkuu tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman 2023-2026 mukaisesti.
- laaditaan monimuotoisen asumisen suunnitelma yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa

1.4 Resurssilinjojen tilannekatsaus

Sosiaalijohtajan, johtajaylilääkärin ja johtajaylihoitajan katsaus

Henkilöstövaje on suurin haaste lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle. Yksityissektorilla toimiminen (ja sinne siirtyminen) laajassa mittakaavassa on ominaista kaikille kolmelle resurssilinjalle, ja koska myös valtakunnallisesti on pulaa osaajista, olemme rekrytointihaasteen edessä, eikä ennusteiden mukaan tilanne välttämättä lähivuosina ole kääntymässä parempaan suuntaan. Jollain aloilla tilanne on jopa kriittinen. KEVAN työvoimatarveanalyysin mukaan Pohjanmaalla on jo syntynyt ja syntyy työvoimavajetta erityisesti sosiaalityöntekijöiden, sairaanhoitajien ja lähihoitajien ammattiryhmissä, joissa on ennustettavissa jopa satojen työntekijöiden vajuus. Tiukentuva lainsäädäntö erilaisine mitoitus- ym. vaateineen yhdessä säästöpainneiden kanssa tuo oman mausteensa tähän kokonaisuuteen. Koulutettuja henkilöitä on sinänsä maassa riittävästi, mutta toisissa tehtävissä. Työnantajamielikuvan rakentaminen on koko organisaation ja jokaisen työntekijän tehtävä, poikkeavaan käyttäytymiseen pitää osata reagoida nopeasti ja oikein, niin koulutuksella kuin hyvällä esihenkilötyöllä.

Vetovoimaakin tärkeämpänä voi pitää ns. pitovoimaa, eli kaikista osaajista pitää pystyä pitämään kiinni. Tämä vaatii hyvin monipuolisia panostuksia. Työnteon malleja on kyettävä modernisoimaan esimerkiksi eri elämäntilanteeseen sopivaksi, ilman että se aina tarkoittaisi osa-aikaisuutta. Tarkoituksenmukaiseen, osaamista hyödyntävään työnjakoon ja henkilöstön liikkuvuuteen etsitään keinoja kehittämällä prosesseja ja palveluketjuja sekä hyödyntämällä digitaalisia palveluita. Samalla muodostuu yhä parempi kokonaiskuva siitä, millaista osaamista tarvitsemme hyvinvointialueena strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Työhyvinvointiin kuuluu tunne siitä, että osaa tehtävänsä ja ammatillisen kehittymisen mahdollisuus on pitovoimatekijä. Osaamisen kehittämisen ohjelmassa painotus tulee vahvasti olemaan hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden saavuttamisessa; miten osataan tehdä asioita uudella tavalla suoraviivaisemmin ja kustannustehokkaammin. Mitä teemme, miksi ja miten? ”Miten teemme” on varmasti suurin muuttuva asia jo ensi vuonna. Asiakkaita tullaan 2024 kohtaamaan uusin tavoin, digitaalisesti, etäyhteyksin ym. Työnkuvien selkeyttäminen, yhtenäistäminen ja tehtävänjakokysymykset ovat osa tätä prosessia. Ellemme opi toimimaan uusin keinoin, ei henkilöstö tule yksinkertaisesti riittämään.

Ostopalveluja haluamme välttää niin pitkälle kuin mahdollista. Tietyissä tilanteissa, oikein kohdennettuna, ostopalvelu voi olla kustannustehokas keino, esim. jos palvelu voidaan tuottaa sitä kautta ”itse”, eikä maksaa huomattavasti suurempia kustannuksia muualla tuotetusta palvelusta. Ostopalvelut perustuotannossa, ehkä asumispalveluita lukuunottamatta, pitää kyetä minimoimaan. Nykyisessä tilanteessa tämän tavoitteen saavuttaminen vuodessa ei tule onnistumaan.

Strategisena tavoitteena on, että meillä on Suomen parhaat työntekijät ja asiakas/potilasturvallisin toimintatapa. Tämä edellyttää hyvää tarveselvittelyä, hyvin suunniteltua jatko- ja täydennyskoulutusta ja yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Tälle on edellytyksenä paitsi toimiva koulutus- ja perehdytysohjelma myös henkilöstö- ja taloudellinen resurssointi, mikä on ilman muuta investointi tulevaisuuteen monessa mielessä yllä olevan mukaisesti. Hyvinvointialue on valmis panostamaan tähän. Säästämme askelista.

Integraatioprosessi on edennyt hyvin. Organisaatiomalli tukee Pohjanmaalaisten mallien luomista tulosalueasoilla. Hyvien suunniteltujen mallien jalkauttaminen ensi vuonna jatkuu. Esimerkiksi lasten ja nuorten tulosalueella, kuntoutuksessa ja psykososiaalisissa palveluissa on luotu pohjaa hyvin vaikuttaville uudistuksille.

2. Taloussuunnitelma 2024-2026

2.1 Tuloslaskelma

TALOUSSUUNNITELMA 2024-2026	TA 2023	Tot. 1-9 2023	Tot. %	TA 2024	TA 23-24	Taloussuunnitelma 2025	
						2025	2026
Myyntituotot	15 563 940	11 622 804	74,7	17 449 200	12,1 %	18 147,2	19 054,5
Maksutuotot	49 686 022	36 228 974	72,9	49 612 750	-0,1 %	51 056,5	52 542,2
Tuet ja avustukset	24 200 463	13 746 600	56,8	20 026 704	-17,2 %	20 609,5	21 209,2
Vuokratuotot	8 697 990	6 748 314	77,6	9 132 550	5,0 %	9 398,3	9 671,8
Muut toiminnan tuotot	652 200	591 627	90,7	750 800	15,1 %	772,6	795,1
TUOTOT	98 800 615	68 938 320	72,8	96 972 004	-1,9 %	99 984,1	103 272,9
Henkilöstökulut	-456 858 723	-319 893 649	70,0	-451 628 230	-1,1 %	-447 841,0	-440 959,0
Asiakaspalvelut	-161 166 921	-124 523 389	77,3	-161 776 663	0,4 %	-159 611,6	-157 956,4
Muut palvelut	-157 003 869	-116 690 078	75,8	-149 713 400	-4,6 %	-147 709,0	-145 908,0
Palveluiden ostot	-318 170 790	-241 213 467	75,8	-311 490 063	-2,1 %	-307 320,6	-303 864,4
Aineet ja tarvikkeet	-60 729 862	-44 901 326	73,9	-60 703 340	0,0 %	-59 890,8	-59 488,5
Avustukset	-17 821 073	-13 761 719	77,2	-18 269 600	2,5 %	-18 025,0	-17 239,6
Vuokrat	-53 801 748	-40 333 433	75,0	-53 761 300	-0,1 %	-53 041,7	-52 090,3
Muut kulut	-2 693 946	-1 933 101	71,8	-2 736 400	1,6 %	-2 699,8	-2 387,0
KUSTANNUKSET	-910 076 143	-662 036 694	73,0	-898 588 933	-1,3 %	-888 818,9	-876 028,8
TOIMINTAKATE	-811 275 528	-593 098 375	73,1	-801 616 929	-1,2 %	-788 834,8	-772 755,9
Valtion rahoitus	766 492 353	572 399 317	74,7	786 392 804	2,6 %	837 304,9	863 377,9
Rahoitustuotot ja kulut	-1 593 900	-94 849	6,0	-1 699 715	6,6 %	-1 749,2	-1 800,1
VUOSIKATE	-46 377 075	-20 793 907	44,8	-16 923 840	-63,5 %	46 721,0	88 821,9
Poistot	-15 562 328	-10 960 544,51	70,4	-16 952 692	8,9 %	-17 446,0	-17 953,7
TULOS	-61 939 402	-31 754 451	51,3	-33 876 532	-45,3 %	29 275,0	70 868,2
Kumulatiivinen ali-/ylijäämä	-61 939 402			-95 815 935		-66 541,0	4 327,2

2.2 Investointisuunnitelma

Hyvinvointialueella on velvollisuus laatia investointisuunnitelma vuosille 2025-2028 ja lähettää se sosiaali- ja terveysministeriölle, sisäasiainministeriölle ja valtionvarainministeriölle. Vuoden 2024 investointisuunnitelma vahvistettiin jo joulukuussa 2022. Vuodeksi 2024 ei saatu uusia lainanottovaltuuksia, mutta vuoden 2023 valtuuksia voidaan käyttää vuoden 2023 investointisuunnitelmaan sisältyneisiin investointeihin. Kiinteistöinvestointien aikataulu on muuttunut ja investointisuunnitelmaan 2024 on tehty muutos. Kyse on samoista investoinneista, mutta ne jaetaan pidemmälle ajanjaksolle, lähinnä T-osan saneeraus. Se oli alun perin suunnitella vuodelle 2023, mutta sitä lykättiin vuosille 2024-2026. Myös M-osan ja B-osan saneeraus kestää vuoteen 2024, vaikka alun perin suunniteltiin, että se saataisiin päätöksen vuoden 2023 aikana. Asiakas- ja potilastietohanke on meneillään, mutta sekin viivästyy hieman vuoden 2023 ja 2024 välillä. Sen arvioidaan kuitenkin valmistuvan vuonna 2025. Kaikille näille osille on lainanottovaltuudet, jotka ovat voimassa hankkeen keston ajan, mutta lainanottovaltuuksia ei voi jakaa uudelleen muille hankkeille.

Vuoden 2024 investointikustannukset ja investointeja vastaavat sopimukset ovat muutetussa suunnitelmassa 26,3 milj. €, josta 17,2 milj. € on vuodelta 2023 siirtyneitä kustannuksia ja 9,2 milj. € on investointeja, jotka ovat rinnastettavissa alkuperäiseen suunnitelmaan sisältyneeseen 12,6 milj. €:oon. Nämä investoinnit rahoitetaan kassavaroilla, koska hyvinvointialueella ei ole lainanottovaltuuksia uusia kohteita varten ja koska toiminta on alijäämäistä, eikä tulo-rahoituskaan ole siten mahdollista. Hallitus vahvistaa yksittäiset laite-, ajoneuvo- ja kalustoinvestoinnit budjetoiduissa kehyksissä. Laitteisiin ja ajoneuvoihin investoidaan 4,4 milj. €, rakennuksiin 2,3 milj. €, kiinteisiin rakenteisiin 0,7 milj. € ja IT-järjestelmiin 16 milj. €. Lisäksi leasingrahoituksella hankitaan laitteistoa ja ajoneuvoja 2,7 milj. €:lla, ja vuokratilojen kiinteistötoimenpiteistä tehdään 0,3 milj. €:n sopimukset.

Suurimmista investoinneista voidaan mainita röntgenin MRI-laitteiston uusiminen 1,6 milj. €, sydänaseman elektrofysiologisten tutkimusten laitteisto 0,3 milj. €, lisäksi useiden yksikköjen ultraäänilaitteiden ja tähytysyksikön tähytyslaitteiston ja useiden hammaslääkärin vastaanottojen

varustuksen uusiminen sekä ambulanssit ja autot liikkuvaa toimintaa varten. Pelastuslaitoksen ajoneuvoja, veneitä ja välineitä uusitaan 1,7 milj. €:n investoinneilla. Yhteensä 9,2 milj. €:sta 3 milj. € on investointeja vastaavia sitoumuksia, lähinnä leasingrahoituksen muodossa. Vuoden 2024 kokonaisinvestoinneista ja sitoumuksista jakautuu 24,2 milj. € sosiaali- ja terveydenhuollolle ja 2,1 milj. € pelastuslaitokselle.

Vuosien 2025-2028 suunnitelma sisältää tiedot investoinneista ja investointeja vastaavista sopimuksista sekä muusta omaisuudesta, jolla on pitkä vaikutusaika. Investointisuunnitelma toimitetaan valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäasiainministeriölle hyväksyttäväksi. Hyvinvointialueen odotetaan tuottavan ylijäämää vuonna 2025 ja voivan siten myös saada lainanottovaltuudet.

Vuoden 2025 suunnitellut kokonaisinvestoinnit ja -sitoumukset ovat 53,4 milj. €, sillä hyvinvointialueella on sitoumus muuttaa vuokralle uudistettuihin tiloihin, joita suunnitellaan pelastuslaitokselle, koska nykyiset tilat ovat vanhentuneet; näitä ovat korvaava pääpaloasema Vaasassa sekä Vaasan, Jepuan (Uusikaarlepyy) ja Kruunupyyn sivuasemat. Asemien kustannukset ovat arviolta yhteensä 26,9 milj. €. Mainittujen vuokravastuiden lisäksi ajoneuvojen uusimisen arvioidaan maksavan 0,8 milj. € leasing-vastuiden muodossa. Aloitetuille investoinneille on lainanottovaltuudet ja niitä varten on budjetoitu 17,5 milj. € vuodeksi 2025, kun taas uudet investoinnit laitteisiin, ajoneuvoihin ja kiinteisiin rakenteisiin ovat 8,2 milj. €. Näistä voidaan mainita leikkausrobotiikka, CT-laitteiston uusiminen ja hammaslääkärin vastaanottojen varusteiden uusimisen jatkaminen sekä pelastuslaitoksen 2,4 milj. € maksavat ajoneuvot, veneet ja välineet. Kiinteistötekniikkaan ja tekstiilien jakelun robotteihin varataan 1,1 milj. €. Vuoden 2025 kokonaisinvestoinneista ja sitoumuksista jakautuu 24,1 milj. € sosiaali- ja terveydenhuollolle ja 29,3 milj. € pelastuslaitokselle.

Vuosi 2025 on sitova ja tulevat vuodet vuoteen 2028 saakka ovat suunnitelmavuosia. Aloitettujen investointien saatetaan loppuun ja vuosittaiset korvausinvestoinnit voidaan pitää aikaisemmalla tasolla, n. 10 milj. €:ssa vuosittain, ja nykyisten tilojen saneeraukseen varataan uutta määrärahaa vuosiksi 2026-2028. Tilojen saneeraus mahdollistaa merkittävät säästöt, koska toimintaa voidaan keskittää omiin tiloihin ja siten pienentää vuokratkustannuksia. Suunnitelmaan sisältyvät myös kunnilta vuokratuissa tiloissa ilmenneet saneeraustarpeet, joiden seurauksena vuokrat ovat nousseet. Tarpeiden priorisointi on meneillään ja valmistuu tulevan vuoden aikana. Tarpeiden muuttuminen huomioidaan suunnittelussa.

Kokonaisinvestoinnit ja sitoumukset ovat 18,1 milj. € vuonna 2026, 29,2 milj. € vuonna 2027 ja 24,5 milj. € vuonna 2028. Nämä investoinnit voidaan toteuttaa sillä edellytyksellä, että hyvinvointialue saa lainanottovaltuudet. Sopeuttamisohjelma vaikuttanee kuitenkin vuodesta 2026 alkaen siten, että tilinpäätös on ylijäämäinen ja voidaan olettaa, että nämä investoinnit on mahdollista toteuttaa.

Investoinneista on keskusteltu toimialojen eri yksikköjen kanssa, niistä on neuvoteltu ja ne on sovitettu kehyksiin. Hyvinvointialueen tulee suunnitella investoinnit siten, että ne tukevat strategisia suunnitelmia ja takaavat muutoinkin taloudellisesti kestävä kehityksen myönnettyissä rahoituskehyksissä. Jo nyt vallitsevan tiukan taloustilanteen vuoksi ja koska jo nostetut lainat vaikuttavat mahdollisuuksiin lisätä lainarahoitusta, on investointisuunnitelmakauden alkua varten laadittu erittäin säästeliäs investointisuunnitelma.

IT-järjestelmät

2024: Yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankkimista hyvinvointialueen toimintaa varten on suunniteltu kuluvana vuonna ja hankkeen aikatauluna ovat vuodet 2023-2025. Hanketta varten on budjetoitu 30 milj. €, josta 15 milj. € vuodeksi 2024. Asiakas- ja potilastietojärjestelmä on ehdottoman tärkeä, jotta sosiaali- ja terveydenhuollon tiedot saadaan käsiteltyä samassa järjestelmässä koko hyvinvointialueella. Nyt on käytössä kymmenkunta eri järjestelmää, joita ei ole integroitu hyvin toimivan organisaation edellyttämällä tavalla. Tämän lisäksi tarvitaan useita

pienempiä järjestelmäsovelluksia ja olemassa olevien ratkaisujen ja harmonisointien laajentamista miljoonalla eurolla.

2025: Asiakas- ja potilastietojärjestelmähanke arvioidaan saatavan päätökseen vuonna 2025 ja siihen on budjetoitu 10 milj. €. Lisäksi on budjetoitu 2,2 milj. € muiden IT-järjestelmien toimenpiteisiin.

Rakennukset

Investointisuunnitelmaan sisältyy 3 hanketta, joihin on saatu lainarahoitus. Kiinteistötoimenpiteet koskevat keskussairaalan vanhoja tiloja, lähinnä T-siiven saneerausta, jolla mahdollistetaan rakenteelliset muutokset, joita suunnitellaan Vaasan tehokasta tilankäyttöä varten. Hankkeen arvioidaan kestävän vuodet 2024-2026 ja maksavan 10,5 milj. €. Toinen kiinteistötoimenpide on meneillään oleva, 5,1 milj. € maksava keittiö- ja ruokasalitilojen saneeraus, jonka arvioidaan valmistuvan vuonna 2024. Lopuksi saneerataan B-osan tilat 2,8 milj. €:lla, ja tämänkin saneerauksen arvioidaan valmistuvan vuonna 2024. H-talon käyttöönoton jälkeen määrärahat takuutoimenpiteisiin jatkuvat, ja niiden arvioidaan olevan 0,1 milj. € vuonna 2024 ja vähenevän muina vuosina.

Kiinteät rakenteet

Kiinteitä rakenteita varten on varattu 0,7 milj. € kiinteistökäyttöön, turvallisuuteen ja valvontaan vuodeksi 2024. Vuonna 2025 summa on 1,1 milj. €, koska vaatejakelua aiotaan tehostaa entisestään robottihankinnoilla.

Irtain käyttöomaisuus

2024: Irtainta omaisuutta ja ajoneuvoja varten on varattu yhteensä 4,4 milj. €. Siihen sisältyvät pelastuslaitosten ajoneuvoinvestoinnit ja varusteet 1,7 milj. €:n määrärahalta. Vuodeksi 2025 on varattu 4,8 milj. €. Tähän sisältyy mm. leikkaussalien CT- ja robottilaitteisto.

Vastuu uusista pitkäaikaisista sitoumuksista, kuten vuokra- ja leasingvastuut

Uusien tilojen vuokrasitoumukset, joista hyvinvointialue on yhteistyössä kuntien kanssa jo tehnyt aiesopimuksia, kuuluvat alkaessaan kokonaan sitoumuksiin.

2024: Pienemmillä paloasemilla arvioidaan tehtävän pienehköjä toimenpiteitä n. 0,3 milj. €:lla, joka varataan sitoumuksiin.

Leasingrahoituksella tehtäviin hankintoihin on sisällytetty röntgenin MRI-tutkimuslaitteisto 1 milj. € sekä ambulanssit ja muut ajoneuvohankinnat 0,8 milj. €.

2025: Sitoumuksiin varataan panostukset Vaasan, Kruunupyyn ja Jepuan paloasemiin. Suurin panostus on Vaasan pääpaloasema, ja yhteensä nämä sitoumukset ovat 26,9 milj. €.

Leasingrahoituksella vuonna 2025 tehtäviin hankintoihin on sisällytetty ambulanssit ja muut ajoneuvohankinnat 0,8 milj. €:lla.

INVESTOINNIT JA INVESTOINTEJA	Talousarvio	Talousarvio	Suunnitelma	Suunnitelma	Suunnitelma	Suunnitelma
VASTAAVAT SOPIMUKSET	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Pysyvät vastaavat						
Aineettomat hyödykkeet	12 000 000	15 986 760	12 195 000	2 165 000	2 035 000	2 035 000
Maa- ja vesialueet						
Rakennukset	19 056 600	2 258 000	7 560 000	7 424 000	15 000 000	10 000 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 215 000	735 000	1 140 000	500 000	700 000	600 000
Koneet ja kalusto	4 776 000	4 366 000	4 767 000	4 208 000	4 820 000	4 220 000
Osakkeet ja osuudet						
Investointimenot yhteensä	37 047 600	23 345 760	25 662 000	14 297 000	22 555 000	16 855 000
Investointitulot						
Omaisuuksien luovutukset						
Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	37 047 600	23 345 760	25 662 000	14 297 000	22 555 000	16 855 000
Investointeja vastaavat sopimukset						
Rakennukset - vuokrasopimuksia	0	281 460	26 900 000	900 000	4 000 000	5 000 000
Laitteet, kalusto sekä ajoneuvot - leasing	4 700 000	2 715 992	835 000	2 860 000	2 600 000	2 600 000
Investointeja vastaavat sopimukset	4 700 000	2 997 452	27 735 000	3 760 000	6 600 000	7 600 000
Investointimenot ja vastaavat sopimukset	41 747 600	26 343 212	53 397 000	18 057 000	29 155 000	24 455 000

Investoinnit, sosiaali- ja terveydenhuolto

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO	arv.tot.	2024	2025	2026	2027	2028	Proj.kokonais
	2023	€	€	€	€	€	kustannukset
Koneet ja laitteet	3 063 000	2 631 000	2 322 000	2 208 000	2 320 000	2 220 000	
Sairaalapalvelut		1 311 000	1 627 000	1 610 000	1 400 000	1 400 000	
Koti- ja asumispalvelut		0	50 000	50 000	50 000	50 000	
Asiakas- ja resurssikeskus		0	0	0	0	0	
Sosiaali- ja terveyskeskus		1 150 000	630 000	525 000	700 000	700 000	
Psykososiaaliset palvelut		50 000	0	0	50 000	0	
Kuntoutuspalvelut		20 000	15 000	23 000	20 000	20 000	
Aluehallinto		100 000	0	0	100 000	50 000	
IT-järjestelmät	7 000 000	15 876 760	12 195 000	2 165 000	2 035 000	2 035 000	
josta asiakas- ja potilastietojärj., lainavaltuus.on	5 000 000	15 000 000	10 000 000	0	0	0	30 000 000
Kiinteät rakenteet	1 215 000	735 000	1 140 000	500 000	700 000	600 000	
Rakennukset	7 006 000	2 258 000	7 560 000	7 424 000	15 000 000	10 000 000	
T-siipi, lainavaltuus on	100 000	500 000	7 500 000	2 400 000	0	0	10 500 000
M-siipi, lainavaltuus on	4 100 000	1 000 000	0	0	0	0	5 100 000
B-siipi, lainavaltuus on	2 150 000	650 000	0	0	0	0	2 800 000
H-talon takuuin.	156 000	108 000	60 000	24 000	0	0	
Ambulanssikatto, lainavaltuus on	500 000	0	0	0	0	0	500 000
Rakennusten saneeraus	0	0	0	5 000 000	15 000 000	10 000 000	
investoinnit yhteensä	18 284 000	21 500 760	23 217 000	12 297 000	20 055 000	14 855 000	
Leasingin kautta toteutetaan seuraavat hankinnat	4 700 000	2 715 992	835 000	2 860 000	2 600 000	2 600 000	
Tilojen vuokravastuut	0	0	0	0	4 000 000	5 000 000	
Investointeja vastaavat sopimukset	4 700 000	2 715 992	835 000	2 860 000	6 600 000	7 600 000	
SOTE Investoinnit ja investointeja vastaavat sopimukset	22 984 000	24 216 752	24 052 000	15 157 000	26 655 000	22 455 000	

Investoinnit, pelastuslaitos

PELASTUSLAITOS	uppsk.förv. 2023	2024 €	2025 €	2026 €	2027 €	2028 €	Proj.kokonais kustannukset
Konee ja laitteet	1 713 000	1 735 000	2 445 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	
Pelastustoimi		1 515 000	1 775 000	1 600 000	1 550 000	1 550 000	
Öljyntorjunta		220 000	670 000	400 000	450 000	450 000	
IT-järjestelmät	0	110 000	0	0	0	0	
Rakennusten saneeraus							
investoinnit yhteensä	1 713 000	1 845 000	2 445 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	
Leasingin kautta toteutetaan seuraavat hankinnat	0	0	0	0	0	0	
Tilojen vuokravastuut							
Pääasema, Vaasan keskusta			20 500 000				
Paloasema, Liisanlehto, Vaasa			4 500 000				
Paloasema, kunnostaminen, Mustasaari, Koivulahti		121 320					
Paloasema, kunnostaminen, Mustasaari, Sepänkylä-Böle		116 520					
Paloasema, kunnostaminen, Mustasaari, Björkö		43 620					
Paloasema, Uusikaarlepyy, Jepua			900 000				
Paloasema, Kruunupyö			1 000 000				
Paloasema, Pietarsaari				900 000			
Investointeja vastaavat sopimukset	0	281 460	26 900 000	900 000	0	0	
PELA Investoinnit ja investointeja vastaavat sopimukset	1 713 000	2 126 460	29 345 000	2 900 000	2 000 000	2 000 000	

2.3 Investointien rahoitus

INVESTOINTIEN RAHOITUS	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024	Suunnitelma 2025	Suunnitelma 2026	Suunnitelma 2027	Suunnitelma 2028
Toiminnan rahavirta		-16 923 840	46 720 969	88 821 889	62 500 000	72 100 000
Investointien rahavirta		-23 345 760	-25 662 000	-14 297 000	-22 555 000	-16 855 000
Rahoitusosuudet investointeihin		0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		0	0	0	0	0
Lainakannan muutos (lainavalt.2023)		2 820 000	1 455 000	-15 395 000	-21 660 000	-21 660 000
Rahavarojen muutos		-37 449 600	22 513 969	59 129 889	18 285 000	33 585 000
Kassavarat 1.1.	64 520 302	45 000 000	7 550 400			
Kassavarat 31.12	45 000 000	7 550 400	30 064 369			
	-19 520 302	-37 449 600	22 513 969			
lainojen lyhennykset	-13 000 000	-14 330 000	-16 045 000	-17 795 000	-21 660 000	-21 660 000
uudet lainat	15 000 000	17 150 000	17 500 000	2 400 000	0	0
lainakannan muutos	2 000 000	2 820 000	1 455 000	-15 395 000	-21 660 000	-21 660 000
Lainat 1.1.	213 825 000	215 825 000	218 645 000	220 100 000	204 705 000	183 045 000
Lainat 31.12	215 825 000	218 645 000	220 100 000	204 705 000	183 045 000	161 385 000

3. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi, talousarvio 2024

3.1 Yleistä

Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelma muodostavat taloudelliset raamit ja talouden edellytykset Pohjanmaan hyvinvointialueen toiminnalle vuodeksi 2024, mutta myös tuleviksi vuosiksi. Raamit ja edellytykset asettaa valtionrahoitus. Se rakentuu kieltämättä moniin epävarmoihin tekijöihin muuttuvassa ajassa sekä siihen, että jo ensimmäisenä toimintavuotena on ilmennyt tarve sopeuttaa toimintaa valtionrahoituksen jatkuviin muutoksiin. Ensimmäisen vuoden toiminnasta osoittautui puuttuvan n. 60 milj. €. Vaikka Pohjanmaan hyvinvointialue aloitti toimintansa kuntayhtymänä vuonna 2022, tuli uuteen, vuonna 2023 aloittaneeseen hyvinvointialueeseen suuria uusia osia.

Valtion rahoitus on todettu riittämättömäksi siihen toimintaan, jota Pohjanmaan hyvinvointi-alueen yksiköissä harjoitetaan. Epärealistinen lähtötaso, korkea inflaatio, korkojen nousu, suuret palkankorotukset ja yhä levottomampi maailmantilanne vaikuttavat siihen, että vahvistetun rahoituksen ja nykyisen toiminnan tarpeiden välissä on aukko. Vuonna 2023 toteutettiin tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman ensimmäiset osat, joiden vaikutus ei ole vielä nähtävissä, mutta se tuottaa toivottavasti 10 milj. €:n säästön verrattuna muutettuun talousarvioehdotukseen, joka osoittaa 62 milj. €:n alijäämää. Sopeuttamisohjelma jatkuu uusilla panostuksilla ja uusilla säästöillä, joiden vaikutus talousarvioehdotukseen on 30 milj. €:n nettovähennys, jonka jälkeen vuoden 2024 talousarvio osoittaa 33,9 milj. €:n alijäämää. Lain mukaan kertynyt alijäämä on katettava viimeistään vuonna 2026, ja sen vuoksi suunnitelma sisältää lisää sopeuttamistoimenpiteitä vuosiksi 2025-2026. Koska investoinnit ja lyhennykset voidaan rahoittaa joko tulo-rahoituksella tai lainalla, vaatisi nykyinen toiminta n. 22 milj. €:n vuosikatteen. Hyvinvointialueella ei ole lainanottovaltuuksia vuodeksi 2024, joten se voi toteuttaa vain investoinnit, joille myönnettiin lainanottovaltuudet vuodeksi 2023, sekä täyttää laitteiston, ajoneuvojen ja varusteiden uusintainvestointien vähimmäistarpeen, joka voidaan rahoittaa olemassa olevilla kassavaroilla.

Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia hyväksyttiin aluevaltuustossa 12.9.2022, ja strategian pohjalta laadittiin tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman ensimmäinen, noin 40 milj. €:n osa, joka hyväksyttiin 12.6.2023. Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma sisältää toimialojen toiminnan kehittämishojelman, taloudellisen sopeuttamisohjelman, joka perustuu hyvinvointialueen tulevaan rahoitukseen ja alueen omaan taloussuunnitelmaan 2024-2026, sekä palveluverkkosuunnitelman.

Hyvinvointialueen talousarvion pohjana ovat ne organisaatio- ja johtamismallit, jotka rakennettiin toiminnan suunnittelun aikana. Talousarvion pienin taso ovat tulosyksiköt, seuraavana ovat tulosalueet ja korkeimmalla tasolla on yhdeksän toimialaa.

Lähtökohtana on ollut vuoden 2023 muutettu talousarvio, johon on huomioitu kehittämis- ja sopeuttamisohjelmaan sisältyvät muutokset. Talousarviovarojen tarpeelliset muutokset on priorisoitu hyvinvointialueen johdon taholta sekä toimialajohtajien kanssa käydyissä neuvotteluissa. Palveluntuottajien ilmoittamat suuret kustannusten nousut on huomioitu, vaikka kaikki eivät mahdu talousarvion raameihin. Vuoden 2024 palkantarkistuksissa on huomioitu sopimuskorotukset. Hyvinvointialueindeksi, HYA-indeksi, on 2,53 % vuonna 2024, ja se on huomioitu normaalina kustannuslisäyksenä talousarvioon 2023 nähden. Henkilösivukulut on budjetoitu saatavilla olevien keskeisten ohjeiden mukaan ja myös suunnitteilla oleva työttömyysvakuutusmaksun alentaminen on otettu huomioon.

Pohjanmaan hyvinvointialueen vuoden 2024 rahoitus on 786,392.804 euroa.

3.2 Tuloslaskelma

POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot	15 563 940	11 622 804	74,7	17 449 200	12,1
Maksutuotot	49 686 022	36 228 974	72,9	49 612 750	-0,1
Tuet ja avustukset	24 200 463	13 746 600	56,8	20 026 704	-17,2
Vuokratuotot	8 697 990	6 748 314	77,6	9 132 550	5,0
Muut toiminnan tuotot	652 200	591 627	90,7	750 800	15,1
TOIMINTATUOTOT	98 800 615	68 938 320	69,8	96 972 004	-1,9
Henkilöstökulut	-456 858 723	-319 893 649	70,0	-451 628 230	-1,1
Asiakaspalvelut	-161 166 921	-124 523 389	77,3	-161 776 663	0,4
Sosiaali- ja terveyspalvelut	-25 986 136	-19 081 817	73,4	-25 855 473	-0,5
Asiantuntijapalvelut	-4 063 772	-2 679 025	65,9	-4 346 700	7,0
Toimistopalvelut	-2 315 932	-1 972 495	85,2	-2 089 500	-9,8
ICT-palvelut	-42 174 597	-30 406 091	72,1	-37 484 215	-11,1
Työvoiman vuokraus	-16 334 090	-12 850 106	78,7	-15 115 700	-7,5
Painatukset, ilmoitukset ja markkinointi	-74 929	-54 475	72,7	-72 900	-2,7
Posti- ja kuriiripalvelut	-436 542	-266 091	61,0	-397 400	-9,0
Puhtaanapito- ja puhdistuspalvelut	-20 305 626	-15 807 981	77,9	-19 204 941	-5,4
Rakennusten ja alueiden kunnossapitopalv	-992 820	-632 039	63,7	-1 017 800	2,5
Kaluston ja laitteiden kunnossapitopalv	-2 857 877	-2 232 445	78,1	-2 929 930	2,5
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-11 472 118	-9 074 346	79,1	-11 418 920	-0,5
Koulutus- ja kulttuuripalvelut	-2 164 523	-1 067 526	49,3	-2 678 176	23,7
Vakuutukset	-2 217 606	-1 601 504	72,2	-2 277 300	2,7
Ravitsemus- ja majoituspalvelut	-16 753 887	-13 701 303	81,8	-15 924 928	-4,9
Muut palvelut	-8 853 414	-5 262 834	59,4	-8 899 517	0,5
Palveluiden ostot	-318 170 790	-241 213 467	75,8	-311 490 063	-2,1
Toimistotarvikkeet	-1 435 388	-1 085 391	75,6	-1 300 400	-9,4
Kirjallisuus	-654 890	-619 139	94,5	-581 200	-11,3
Hoitotarvikkeet	-23 504 952	-17 332 243	73,7	-23 154 990	-1,5
Lääkinnällisen kuntoutuksen tarvikkeet,	-3 885 941	-3 160 638	81,3	-3 966 100	2,1
Apteekkitarvikkeet	-18 607 577	-13 252 840	71,2	-18 766 500	0,9
Elintarvikkeet ja ruokailutarvikkeet	-1 317 047	-1 131 474	85,9	-1 299 250	-1,4
Vaatteisto	-1 529 966	-963 658	63,0	-1 384 050	-9,5
Puhdistusaineet- ja tarvikkeet	-1 015 185	-758 993	74,8	-1 004 700	-1,0
Poltto- ja voiteluaineet	-1 109 177	-865 222	78,0	-1 126 800	1,6
Lämmitys	-1 532 027	-907 361	59,2	-1 570 800	2,5
Sähkö ja kaasut	-1 709 222	-1 463 692	85,6	-1 752 860	2,6
Vesi	-167 233	-118 067	70,6	-171 640	2,6
Rakennusmateriaali	-1 351 073	-1 115 227	82,5	-1 373 050	1,6
Lyhytvaikutteinen irtaimisto	-2 242 024	-1 569 740	70,0	-2 600 500	16,0
Muut tarvikkeet	-668 160	-557 641	83,5	-650 500	-2,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-60 729 862	-44 901 326	73,9	-60 703 340	0,0
Avustukset	-17 821 073	-13 761 719	77,2	-18 269 600	2,5
Tilavuokrat	-46 565 837	-35 090 336	75,4	-46 228 800	-0,7
Muut vuokrat	-7 235 911	-5 243 096	72,5	-7 532 500	4,1
Muut kulut	-2 693 946	-1 933 101	71,8	-2 736 400	1,6
TOIMINTAKUSTANNUKSET	-910 076 143	-662 036 694	72,7	-898 588 933	-1,3
TOIMINTAKATE	-811 275 528	-593 098 374	73,1	-801 616 929	-1,2
VALTION RAHOITUS	766 492 353	572 399 317	74,7	786 392 804	2,6
Rahoitusuotot	180 000	1 923 028	1068,3	1 160 000	544,4
Rahoituskulut	-1 773 900	-2 017 877	113,8	-2 859 715	61,2
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-1 593 900	-94 849	6,0	-1 699 715	6,6
VUOSIKATE	-46 377 075	-20 793 906	44,8	-16 923 840	-63,5
POISTOT	-15 562 328	-10 960 545	70,4	-16 952 692	8,9
TULOS	-61 939 402	-31 754 451	51,3	-33 876 532	-45,3

Valtuuston sitovuustaso

-801 616 929

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot	13 859 240	10 948 555	79	16 293 300	17,56
Maksutuotot	49 576 022	36 176 270	73	49 499 750	-0,15
Tuet ja avustukset	8 674 500	4 063 842	47	6 452 100	-25,62
Vuokratuotot	7 453 290	5 758 181	77	7 667 550	2,87
Muut toiminnan tuotot	394 600	363 428	92	478 800	21,34
Sisäiset tuotot	213 594 348	159 114 609	74	210 371 494	-1,51
TOIMINTATUOTOT	293 552 000	216 424 885	74	290 762 994	-0,95
Henkilöstökulut	-414 045 591	-290 623 921	70	-411 300 677	-0,66
Asiakaspalvelut	-161 166 901	-124 522 814	77	-161 628 263	0,29
Muut palvelut	-112 839 388	-85 750 307	76	-110 929 552	-1,69
Palveluiden ostot	-274 006 289	-210 273 121	77	-272 557 815	-0,53
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-53 174 495	-39 284 006	74	-52 966 940	-0,39
Avustukset	-17 213 323	-13 347 267	78	-17 547 700	1,94
Vuokrat	-6 715 421	-4 863 844	72	-7 036 500	4,78
Muut kulut	-139 292	-104 252	75	-139 600	0,22
Sisäiset kulut	-333 815 802	-246 443 670	74	-325 515 981	-2,49
KUSTANNUKSET	-1 099 110 213	-804 940 081	73	-1 087 065 213	-1,10
TOIMINTAKATE	-805 558 213	-588 515 196	73	-796 302 219	-1,15
VALTION RAHOITUS					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-3 900	-32 363	830		-100,00
VUOSIKATE	-805 562 113	-588 547 558	73	-796 302 219	-1,15
POISTOT	-2 556 028	-1 813 845	71	-3 838 828	50,19
TULOS	-808 118 141	-590 361 403	73	-800 141 047	-0,99

PELASTUSLAITOS	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot	2 000				-100,00
Maksutuotot	26 000			26 900	3,46
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot					
Muut toiminnan tuotot	181 000	138 144	76,32	187 000	3,31
Sisäiset tuotot	262 399	238 717	90,97	1 801 042	586,38
TOIMINTATUOTOT	471 399	376 861	79,95	2 014 942	327,44
Henkilöstökulut	-13 109 071	-8 979 931	68,50	-12 653 275	-3,48
Asiakaspalvelut		-64			
Muut palvelut	-2 480 137	-1 607 890	64,83	-2 540 500	2,43
Palveluiden ostot	-2 480 137	-1 607 953	64,83	-2 540 500	2,43
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 060 474	-713 216	67,25	-1 127 800	6,35
Avustukset	-253 750	-116 412	45,88	-262 500	3,45
Vuokrat	-144 369	-60 911	42,19	-148 000	2,52
Muut kulut	-7 316	-3 658	50,00	-7 500	2,52
Sisäiset kulut	-2 912 797	-2 647 149	90,88	-4 299 518	47,61
KUSTANNUKSET	-19 967 914	-14 129 230	70,76	-21 039 093	5,36
TOIMINTAKATE	-19 496 515	-13 752 369	70,54	-19 024 151	-2,42
VALTION RAHOITUS					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		-1 597			
VUOSIKATE	-19 496 515	-13 753 966	70,55	-19 024 151	-2,42
POISTOT	-817 100	-382 251	46,78	-1 104 136	35,13
TULOS	-20 313 615	-14 136 217	69,59	-20 128 287	-0,91

HALLINTO	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot	1 702 700	674 249	40	1 155 900	-32,11
Maksutuotot	84 000	52 704	63	86 100	2,50
Tuet ja avustukset	15 525 963	9 682 759	62	13 574 604	-12,57
Vuokratuotot	1 244 700	990 133	80	1 465 000	17,70
Muut toiminnan tuotot	76 600	90 055	118	85 000	10,97
Sisäiset tuotot	142 052 472	102 893 601	72	138 431 495	-2,55
TOIMINTATUOTOT	160 686 435	114 383 501	71	154 798 099	-3,66
Henkilöstökulut	-29 704 061	-20 289 797	68	-27 674 277	-6,83
Asiakaspalvelut	-20	-511	2 556	-148 400	
Muut palvelut	-41 684 344	-29 331 881	70	-36 243 348	-13,05
Palveluiden ostot	-41 684 364	-29 332 392	70	-36 391 748	-12,70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 494 893	-4 904 104	76	-6 608 600	1,75
Avustukset	-354 000	-298 040	84	-459 400	29,77
Vuokrat	-46 941 958	-35 408 678	75	-46 576 800	-0,78
Muut kulut	-2 547 338	-1 825 192	72	-2 589 300	1,65
Sisäiset kulut	-19 180 620	-13 156 109	69	-20 788 531	8,38
KUSTANNUKSET	-146 907 234	-105 214 311	72	-141 088 656	-3,96
TOIMINTAKATE	13 779 201	9 169 190	67	13 709 443	-0,51
VALTION RAHOITUS	766 492 353	572 399 317	75	786 392 804	2,60
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-1 590 000	-60 889	4	-1 699 715	6,90
VUOSIKATE	778 681 554	581 507 617	75	798 402 532	2,53
POISTOT	-12 189 200	-8 764 449	72	-12 009 729	-1,47
TULOS	766 492 354	572 743 169	75	786 392 803	2,60

3.3 Tase

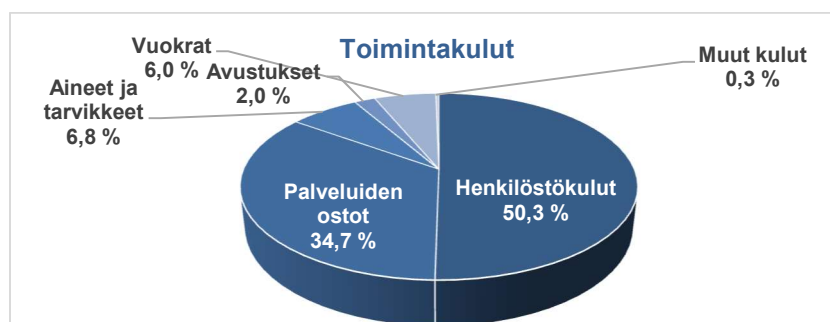
TASE	Avaava tase 2023	Talousarvio 2024
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	297 967 489	308 345 760
Toimeksiantojen varat	2 271 276	2 384 702
Vaihtuvat vastaavat	184 857 625	125 305 000
	485 096 390	436 035 462
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	68 514 090	68 514 090
Muut omat rahastot		0
Edellisten tilikausien ylijäämä	0	-61 939 402
Tilikauden alijäämä	0	-33 876 532
Pakolliset varaukset		0
Eläkevaraukset		0
Muut pakolliset varaukset	4 625 131	4 625 131
Toimeksiantojen pääomat	3 570 344	3 789 598
Vieras pääoma		0
Pitkäaikainen	190 032 611	218 645 000
Lyhytaikainen	218 354 214	236 277 576
	485 096 390	436 035 461

3.4 Rahoituslaskelma

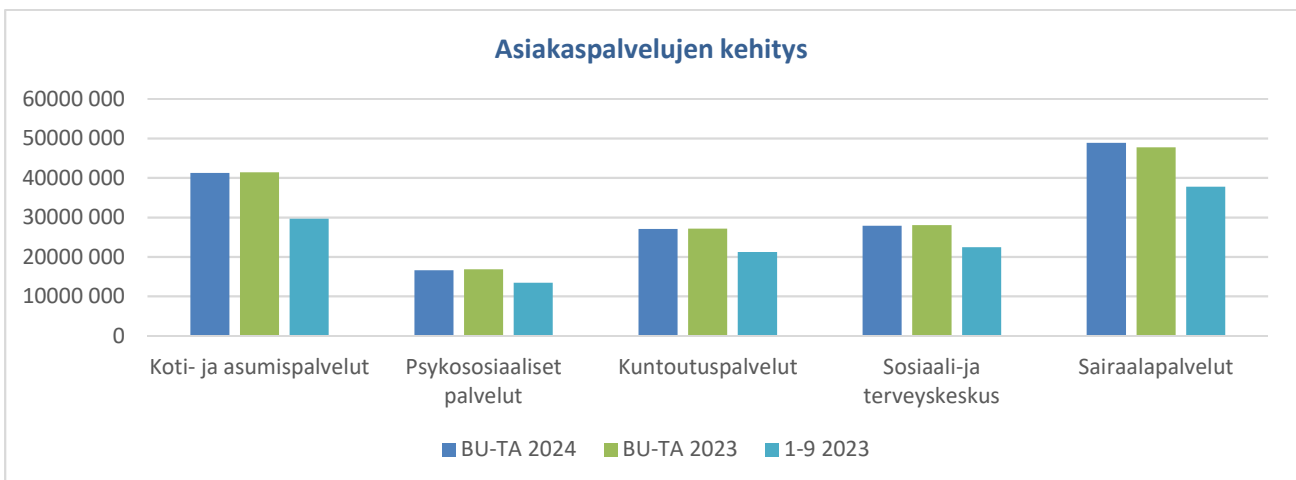
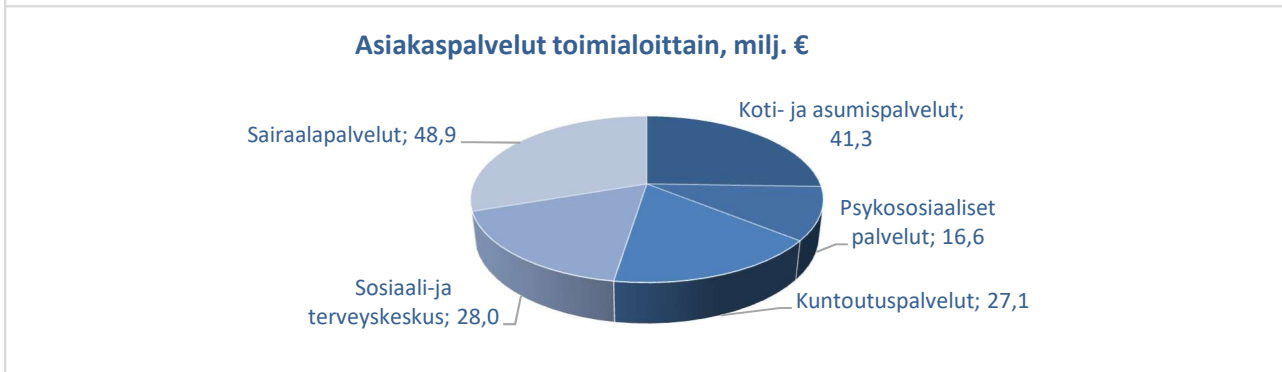
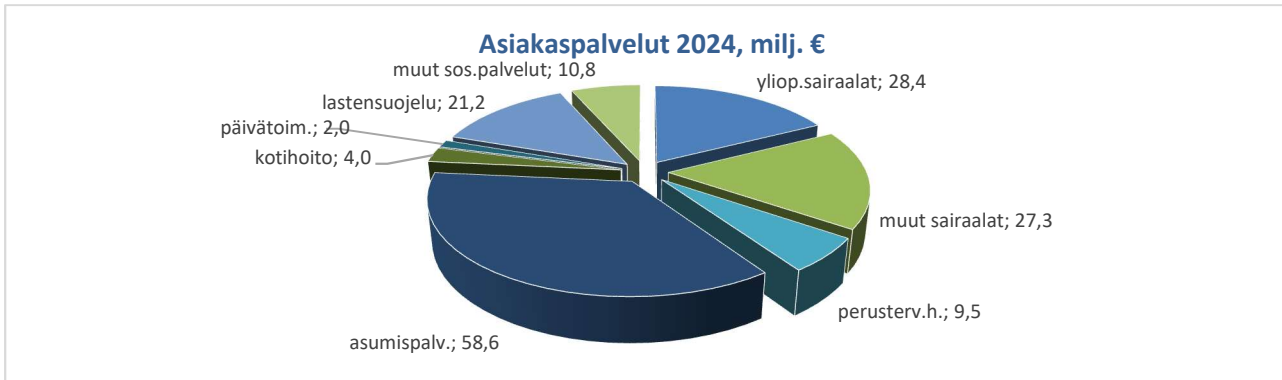
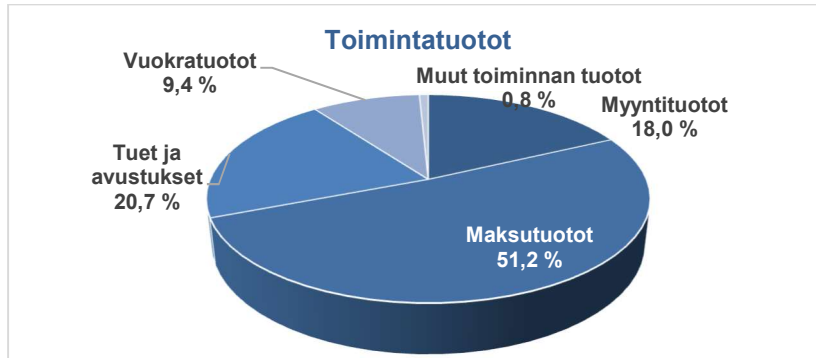
RAHOITUSLASKELMA	Talousarvio 2024
Tulorahoitus	
Vuosikate	-16 923 840
Satunnaiset erät	
Tulorahoituksen korjauserät	
Investoinnit	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-23 345 760
Käyttöomaisuuden myyntituotot	
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	-40 269 600
Rahoitustoiminta	
Lainakannan muutokset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	17 150 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 330 000
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0
Oman pääoman muutokset	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-37 449 600
Muut maksuvalmiuden muutokset	0
Rahavarojen muutos	-37 449 600
Pitkäaikaiset lainat 31.12	218 645 000

3.5 Talousosan menot ja tulot

Vuoden 2024 toimintakulut ovat 898.588.933 euroa. Henkilöstökulujen osuus tästä on 50,3 % eli 451,6 milj. € ja asiakaspalvelujen ostot ovat 161,8 milj. € eli 18 % toimintakuluista. Muut ostopalvelut ovat 149,7 milj. € eli 16,7 %, kun taas aineet ja tarvikkeet budjetoidaan 60,7 milj. €:oon, mikä on 6,8 %. Tukiin ja avustuksiin on budjetoitu 18,3 milj. €, kun taas vuokratulot ovat 53,8 milj. € ja muodostavat 2 % sekä 6 % kuluista. Tähän sisältyvät sekä tilavuokrat että leasingvuokrat laitteista ja irtaimistosta. Muut kulut ovat 2,7 milj. €, mikä on 0,3 % toimintakuluista.

Toimintatuotot ovat yhteensä 96.972.004 euroa, josta suurin osa 49,6 milj. € eli 51,2 % tulee asiakkailta ja 20 milj. € eli 20,7 % on erilaisia tukia ja avustuksia. Muilta hyvinvointialueilta, vakuutusyhtiöiltä ja muilta arvioidaan tulevan myyntituloja 17,4 milj. € eli 18 %. Vuokratulot ovat 9,1 milj. € eli 9,4 % ja muut toimintatuotot ovat 0,8 milj. € eli 0,8 % kokonaistoimintatuotoista.

3.6 Talousarvion sitovuus

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvioon otetaan tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Alla olevasta taulukosta ilmenee valtuuston sitovuustaso.

Hallitusta sitoo talousarviovuoden investointilistan jokainen kohta.

Valtuuston sitovuustaso	
Sitovuutta koskenä osa	Sitovuustaso
Strategia ja valtuustokauden tavoitteet	Valtuustokauden tavoitteet
Käyttötalousosa	Käyttökate
Tuloslaskelmaosa	Nettorahoituskustannukset
Investointiosa	Nettoinvestointimenot
Rahoitusosa	Lainakannan nettomuutos

3.7 Tilivelvolliset

Talousarvion vahvistamisen yhteydessä vahvistetaan myös tilivelvolliset, mikäli tästä ei säädetä muualla.

Pohjanmaan hyvinvointialueen tilivelvolliset ovat:

- hallitus
- hyvinvointialuejohtaja
- toimialajohtajat

4. Toimialojen toimintasuunnitelmat, tavoitteet, toimenpiteet ja talousarviot

4.1 Asiakas- ja resurssikeskus

Toimialan kuvaus

Asiakas- ja resurssikeskus sisältää neljä tulosaluetta: Asiakas- ja palveluohjauksen tulosalueen, Resurssinhallintayksikön tulosalueen, Sihteeripalvelujen tulosalueen sekä hallinnollisen tulosalueen lääkäreille, hammaslääkäreille ja asiantuntijoille. Toimialan keskeinen tehtävä on tuottaa laadukkaita palveluja väestölle ja tukea muiden toimialojen toimintaa.

Tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet

Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet
Digitaalisten välineiden käyttöönotto lisääntyy ja vakiintuu	<p>Puheentunnistuksen aktiivisten käyttäjien määrä (hlö): Lähtö 40.0, Tavoite 100.0</p> <p>Digitaalisten asiointikanavien käyttäjämäärä kasvaa (%): Lähtö 5.0, Tavoite 30.0</p>	<p>Omaolon ja chatin sekä etävastaanottotoiminnan käyttöönoton laajentaminen omassa toiminnassa koko hyvinvointialueelle. Niiden aktiivinen markkinointi.</p> <p>Puheentunnistuksen aktiivisten käyttäjämäärien kasvattaminen.</p> <p>Suunnitelma puheentunnistuksen edistämisestä ja sen aikataulusta.</p> <p>Sotenderin laajennus ja aktiivinen markkinointi koko hyvinvointialueelle.</p> <p>Digikeskuksen suunnittelu ja kehittäminen.</p>
Talous on tasapainossa	<p>Henkilöstökustannusten ja resurssiostopalvelujen suhde (%): Lähtö 100.0, Tavoite 100.0</p>	<p>Kustannusten ja tuottojen seuranta kuukausittain sekä poikkeamiin reagointi mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Resurssiostopalvelujen hillintä mm. ostopalvelurajoitusten ja kilpailutusten avulla.</p>
Riittävät henkilöstöresurssit ja henkilöstön hyvinvointi	<p>Määräaikaisten työntekijöiden määrä (%): Lähtö 50.0, Tavoite 30.0</p> <p>Poissaoloprosentti: sairaus, tapaturma, kuntoutus (%): Lähtö 5.0, Tavoite 4.8</p> <p>Vakituksista toimipohjista 70 % on täynnä: Lähtö 50.0, Tavoite 70.0</p>	<p>Aktiivinen oppilaitosyhteistyö ja osallistuminen rekrytointitapahtumiin.</p> <p>Vakinaistetaan määräaikaista työntekijöitä säännöllisesti avoimiin toimiin.</p> <p>Resurssien ostopalvelut turvaamassa kriittisiä tilanteita.</p> <p>Resurssinhallintayksikön käytön linjausten jalkauttaminen.</p> <p>Mahdollistetaan täydennyskoulutukset ja osaamisen kehittyminen.</p>

Tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit

Riski	Toimenpiteet	Suuruus (1-25)
Resurssit eivät riitä	Henkilöstön ostopalvelu kriittisissä tilanteissa. Palveluverkon mahdollinen kaventaminen. Kilpailutukset resurssipalvelujen ostoihin liittyen.	12
Tietojärjestelmien yhteensopimattomuus	Kirjaukset siirretään oikeaan asiakasrekisteriin. Telia ACE puhelinjärjestelmä koko alueelle. Yhteinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä.	12
Toimintamallien yhtenäistäminen	Palvelutietovarannon sisällön tuottaminen ja ylläpitäminen. Etätyön mahdollistaminen. Prosessien yhtenäistäminen ja kehittäminen.	12

Tuloslaskelma

ASIAKAS- JA RESURSSIKESKUS	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot	231 400	201 932	87,27	269 000	16,25
Maksutuotot	21 700	13 056	60,17	20 400	-5,99
Tuet ja avustukset		19 500			
Vuokratuotot	4 000	2 049	51,21	4 000	0,00
Muut toiminnan tuotot	3 100	447	14,41		-100,00
Sisäiset tuotot	144 683 455	115 992 503	80,17	139 912 915	-3,30
TOIMINTATUOTOT	144 943 655	116 229 486	80,19	140 206 315	-3,27
Henkilöstökulut	-117 817 027	-88 599 062	75,20	-115 991 798	-1,55
Asiakaspalvelut	-1 700	-428	25,15	-1 800	5,88
Muut palvelut	-19 398 589	-14 894 993	76,78	-17 814 200	-8,17
Palveluiden ostot	-19 400 289	-14 895 421	76,78	-17 816 000	-8,17
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-252 474	-222 747	88,23	-217 700	-13,77
Avustukset		-437			
Vuokrat	-15 630	-13 677	87,50	-14 200	-9,15
Muut kulut					
Sisäiset kulut	-14 173 036	-10 720 024	75,64	-13 498 044	-4,76
KUSTANNUKSET	-151 658 456	-114 451 368	75,47	-147 537 742	-2,72
TOIMINTAKATE	-6 714 801	1 778 118	-26,48	-7 331 427	9,18
VALTION RAHOITUS					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		-3 149			
VUOSIKATE	-6 714 801	1 774 969	-26,43	-7 331 427	9,18
POISTOT	-19 680	-10 500	53,35	-141 655	619,79
TULOS	-6 734 481	1 764 469	-26,20	-7 473 083	10,97

Valtuuston sitovuustaso

-7 331 427

Suoritteet

ASIAKAS JA PALVELUOHJAUS	TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
253622 Ikäihmisten sosiaalipalvelut	13 500	10 900	80,7	14 000	3,7
253625 Sosiaali-huollon asiakas- ja palveluohjaus	6 000	3 033	50,6	5 000	-16,7
Kontaktit	19 500	13 933	71,5	19 000	-2,6

4.2 Koti- ja asumispalvelut

Toimialan kuvaus

Henkilöstöhaasteita käsitellään osittain siirtämällä hoitotyön koulutusta vaatimattomia tehtäviä muihin ammatteihin tai ostopalveluihin, kuten ruoan jakamiseen kotihoidon asiakkaille tai siivoukseen ja ruoanlaittoon asumispalveluissa. Henkilökunnan osallisuuden ja kehittämisen lisääminen on prioriteet

Koti- ja asumispalvelut (HEBO) kattaa hoidon, palvelut ja tuotteet, jotka tarjotaan henkilöiden kotiin, kuten kotihoito, tukipalvelut ja omaishoito yli 65-vuotiaille sekä erilaiset asumispalvelut. HEBO on jaettu kahteen tulosalueeseen, koti- ja asumispalvelut. Yhteinen tavoite on turvallinen ja kodinomainen asuinympäristö erilaisia tarpeita omaaville ihmisille, ja se perustuu aktivoivaan ja kuntouttavaan työotteeseen, joka edistää itsenäisyyttä ja itsemääräämisoikeutta ja lähtee kokonaisvaltaisesta näkemyksestä ihmisen terveydestä ja hyvinvoinnista.

Koti- ja asumispalveluissa pyritään yhtenäistämään prosesseja, lisäämään asiakas aikaa, laajentamaan hyvinvointiteknologian palveluita ja kehittämään asiakkaiden kotiin vietäviä ruokapalveluita. Lisäksi vuoden aikana kotihoidon tilat käydään läpi ja päivitetään. Omaishoito on vuoden aikana painopistealue kehittämisessä. Päivätoiminnan palveluverkostoa tarkastellaan saatavuuden parantamiseksi koko alueella. Asumispalveluissa laaditaan vuosittainen suunnitelma aktivoivasta ja kuntouttavasta toiminnasta ja selvitetään mahdollisuus lisätä välivaiheen asumisen paikkoja. Lisäksi kiinnitetään huomiota intervallihoidon yksiköihin.

Tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet

Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet
Hoidon ja palvelujen saatavuus kansallisten määräaikojen mukainen	Lakisääteiset määräajat, % poikkeamat	Lisätään yhteistyötä kuntien, kolmannen sektorin ja yritysten kanssa Päivätoiminnan saatavuus paranee Toteuttaminen intervallihoidon yksiköiden osalta sekä asumispalvelujen muutokset, joista on päätetty vuonna 2023 Selvitys mahdollisuudesta lisätä välivaiheen asumisen paikkoja
Riittävästi osaavaa ja hyvinvoivaa henkilöstöä	Täyttää lakisääteiset vaatimukset henkilöstömitoituksesta	Henkilöstön osaamisen kehittäminen Parannetaan henkilöstön osallisuutta toiminnassa ja kehittämisessä Laajennettujen itseohjautuvien yksiköiden ja tiimien pilotointi Kotihoidon opetusyksikön kehittämisen jatkaminen Työtehtävät, jotka eivät vaadi hoitajakoulutusta, vähennetään minimiin hoitohenkilöstön osalta

Vaikuttava, kustannustehokas ja laadukas hoito ja palvelu	Talous- ja toimintasuunnitelman noudattaminen	<p>Annosjakelu koti- ja asumispalveluissa sekä lääkerobotit kotihoidossa</p> <p>Aktivoivan ja kuntouttavan työotteen suunnitelman implementointi asumispalveluissa</p> <p>Kotihoidon toimintapisteiden arviointi ja tarkistaminen</p> <p>Lisätään yhteistyötä kuntien ja kolmannen sektorin kanssa</p> <p>Päivätoiminnan saatavuus paranee</p> <p>Toteuttaminen intervallihoidon yksiköiden osalta sekä asumispalvelujen muutokset, joista on päätetty vuonna 2023</p> <p>Kotihoidon vaikuttavuuden lisääminen hyvinvointiteknologian käyttöä lisäämällä (400 lääkerobottia ja 400 asiakasta, joilla etäkäynnit)</p> <p>Omaishoidon kehittäminen</p> <p>Asiakkaiden kotiin vietävien ruokapalveluiden kehittäminen</p> <p>Prosessien kehittäminen ja yhtenäistäminen</p>
---	---	--

Tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit

Riski	Toimenpiteet	Suuruus (1-25)
Osaavan henkilöstön saatavuus	<p>Kotihoidon opetusyksikön kehittäminen</p> <p>Markkinointi ja tehokas rekrytointi</p> <p>Henkilöstön hyvinvointiin panostaminen</p> <p>Henkilöstön tekemän asiakastyön lisääminen</p> <p>Henkilöstön osallisuuden parantaminen toiminnassa ja kehittämisessä</p>	16
Kuormittuminen	<p>Panostaminen vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden parantamiseen</p> <p>Panostaminen ennaltaehkäisevään ja edistävään toimintaan</p> <p>Hyvinvointiteknologia</p> <p>Annosjakelu ja lääkerobotit</p>	20
Talous	<p>Talousarvion noudattaminen</p> <p>Panostaminen ennaltaehkäisevään ja edistävään toimintaan</p> <p>Yhteistyö kuntien, kolmannen sektorin ja yksityissektorin kanssa,</p> <p>Kotihoidon tehostaminen</p>	16

Tuloslaskelma

KOTI- JA ASUMISPALVELUT	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot	275 900	1 031 930	374,02	2 923 400	959,59
Maksutuotot	26 349 420	19 643 475	74,55	25 309 820	-3,95
Tuet ja avustukset	4 223 900	37 495	0,89	153 100	-96,38
Vuokratuotot	5 647 000	4 213 717	74,62	5 496 650	-2,66
Muut toiminnan tuotot	118 700	43 121	36,33	61 600	-48,10
Sisäiset tuotot	1 159 069	1 014 080	87,49	1 445 957	24,75
TOIMINTATUOTOT	37 773 989	25 983 817	68,79	35 390 527	-6,31
Henkilöstökulut	-96 746 491	-65 066 993	67,26	-95 503 283	-1,29
Asiakaspalvelut	-41 380 952	-29 643 765	71,64	-41 270 800	-0,27
Muut palvelut	-24 953 528	-19 554 873	78,37	-24 707 150	-0,99
Palveluiden ostot	-66 334 480	-49 198 638	74,17	-65 977 950	-0,54
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 477 907	-1 605 690	64,80	-2 310 300	-6,76
Avustukset	-6 256 432	-4 745 770	75,85	-6 414 400	2,52
Vuokrat	-1 322 882	-1 035 813	78,30	-1 318 700	-0,32
Muut kulut	-31 530	-17 891	56,74	-32 300	2,44
Sisäiset kulut	-55 340 607	-46 162 416	83,42	-51 927 657	-6,17
KUSTANNUKSET	-228 510 330	-167 833 210	73,45	-223 484 590	-2,20
TOIMINTAKATE	-190 736 341	-141 849 393	74,37	-188 094 063	-1,39
VALTION RAHOITUS					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-1 000	-3 979	397,90		-100,00
VUOSIKATE	-190 737 341	-141 853 372	74,37	-188 094 063	-1,39
POISTOT	-31 914	-5 166	16,19	-163 137	411,18
TULOS	-190 769 255	-141 858 538	74,36	-188 257 201	-1,32

Valtuuston sitovuustaso

-188 094 063

Suoritteet

KOTIIN ANNETTAVAT PALVELUT	TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
232101 Kotihoito, Pedersöre	19 700	14 883	75,5	25 800	31,0
232102 Kotihoito, Luoto	6 200	4 241	68,4	7 400	19,4
232103 Kotihoito Pietarsaari, alue 1	31 400	19 808	63,1	34 300	9,2
232104 Kotihoito Pietarsaari, alue 2	24 500	16 495	67,3	28 600	16,7
232105 Kotihoito uusikarlepvy	27 200	21 453	78,9	37 200	36,8
232107 Kotihoito Vöyri	18 500	10 273	55,5	17 800	-3,8
232108 Kotihoito Mustasaari 1	19 600	13 641	69,6	23 600	20,4
232109 Kotihoito Mustasaari 2	19 600	14 451	73,7	25 000	27,6
232110 Kotihoito Mustasaari 3	19 600	8 763	44,7	15 200	-22,4
232115 Kotihoito Vaasa 1	23 700	12 879	54,3	22 300	-5,9
232116 Kotihoito Vaasa 2	20 900	10 799	51,7	18 700	-10,5
232117 Kotihoito Vaasa 3	18 300	9 449	51,6	16 400	-10,4
232118 Kotihoito Vaasa 4	27 600	15 230	55,2	26 400	-4,3
232119 Kotihoito Vaasa 5	24 700	13 045	52,8	22 600	-8,5
232120 Kotihoito Vaasa 6	18 200	10 786	59,3	18 700	2,7
232125 Kotihoito Laihia	22 500	14 248	63,3	24 700	9,8
232127 Kotihoito Maalahti-Korsnäs	26 000	21 879	84,2	37 900	45,8
232128 Solgärdet SA	1 900	1 317	69,3	1 800	-5,3
232129 Pirttikylä SA	1 500	790	52,7	1 100	-26,7
232130 Kotihoito Närpiö	19 500	10 990	56,4	22 600	15,9
232131 Kotihoito Kaskinen	3 600	1 614	44,8	3 600	0,0
232132 Kotihoito Kristiinankaupunki	33 000	21 905	66,4	38 000	15,2
232135 Kotihoito Kruunupyö		14 797	0,0	25 600	0,0
Tunnit	427 700	283 736	66,3	495 300	15,8
224101 Päiväkeskus, pohjoinen alue	7 300	4 714	64,6	6 300	-13,7
224102 Päiväkeskus, keskinen alue	6 350	3 782	59,6	5 000	-21,3
232153 Päiväkeskus, eteläinen alue	4 500	1 353	30,1	2 800	-37,8
Käynnit	18 150	9 849	54,3	14 100	-22,3

ASUMISPALVELUT		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
221101	Esselunden TPA	8 030	5 944	74,0	7 869	-2,0
221102	Sandlunden, Roslunden TPA	13 870	10 217	73,7	13 593	-2,0
221103	Hagalund TPA	18 615	10 389	55,8	13 593	-27,0
221104	Lilla Fridolf Pedersheim LAY	5 475	2 867	52,4	5 366	-2,0
221105	Pedersheim TPA	16 425	11 167	68,0	16 097	-2,0
221106	Purmohemmet TPA	7 665	5 345	69,7	7 512	-2,0
221107	Koivurinne TPA	23 725	15 241	64,2	19 674	-17,1
221109	Björkbacka LAY	4 380	2 364	54,0	5 366	22,5
221110	Marielund TPA	8 030	5 895	73,4	7 869	-2,0
221111	Solrosen DY	5 475	3 285	60,0	1 784	-67,4
221112	Solängen TPA	5 840	4 024	68,9	5 723	-2,0
221113	Tallmo palvelukeskus TPA	6 935	5 234	75,5	18 958	173,4
221114	Rosengården DY (2024: 221113 Tallmo)	6 935	4 808	69,3		-100,0
220101	Lönngården LH (2024: 221113 Tallmo)	5 475	3 188	58,2		-100,0
223201	Solhörnan PA (2024: 221157 Solhörnan)	10 220	9 563	93,6		-100,0
221115	Aspgården TPA	7 300	5 988	82,0	7 154	-2,0
221116	Helmiina TPA (2024: 221157 Solhörnan)	5 475	4 095	74,8		-100,0
221117	Elvira TPA	8 760	6 874	78,5	8 585	-2,0
221118	Hanneskoti TPA	8 760	6 992	79,8	8 585	-2,0
221119	Solgård TPA	15 330	12 967	84,6	15 023	-2,0
221120	Solgård LAY	8 030	4 501	56,1	7 869	-2,0
221121	Wilhelmiina och Emma LAY	6 205	1 788	28,8	6 081	-2,0
221122	Ruukinkartano TPA	11 315	8 293	73,3	11 089	-2,0
221123	Kotiranta TPA	21 900	16 087	73,5	21 462	-2,0
221124	Himalaja TPA	21 170	15 403	72,8	20 747	-2,0
221125	Venny ja Elvi LAY	8 395	3 929	46,8	8 227	-2,0
221126	Krannila TPA	21 900	16 049	73,3	21 462	-2,0
221127	Fyrrykartano TPA	16 425	12 161	74,0	16 097	-2,0
221128	Präntöön Helmi TPA	21 900	16 146	73,7	21 462	-2,0
221129	Malminkartano A ja B/TPA/D	10 950	8 165	74,6	10 731	-2,0
221130	Wester-Koti B TPA	3 650	3 003	82,3	3 577	-2,0
223202	Emiliacentret TPA	3 650	3 226	88,4	1 784	-51,1
223203	Majakkakoti TPA	3 650	2 999	82,2	3 577	-2,0
220102	Wester-koti A LH	5 475	4 069	74,3	5 366	-2,0
223204	Bostället SB	15 330	11 029	71,9	15 023	-2,0
221131	Alvina palvelutalo TPA	7 665	6 432	83,9	8 585	12,0
221132	Pörtehemme TPA	6 205	4 209	67,8	6 081	-2,0
221133	Villa Alina o Efraim TPA	10 220	6 671	65,3	10 016	-2,0
221134	Villa Rosa o Holger TPA	10 220	6 833	66,9	10 016	-2,0
221135	Villa Svea o Ivar TPA	10 220	6 986	68,4	10 016	-2,0
221136	Villa Göta o Åke TPA	9 125	6 422	70,4	8 943	-2,0
221137	MariaKoti TPA	8 030	5 403	67,3	6 796	-15,4
221139	Kristiinakoti TPA	21 170	14 136	66,8	18 958	-10,4
221140	Äldersro palvelukeskus TPA	12 045	6 277	52,1	10 016	-16,8
221153	Lärknäs TPA	12 045	9 072	75,3	11 804	-2,0
221155	Heimbo TPA	8 030	5 961	74,2	7 869	-2,0
221156	Sandbo TPA	12 045	8 663	71,9	11 804	-2,0
221157	Solhörnan TPA	5 110			16 097	215,0
Asumisvuorokaudet		504 795	350 360	69,4	474 300	-6,0

4.3 Psykososiaaliset palvelut

Toimialan kuvaus

Psykososiaaliset palvelut toimiala tuottaa Pohjanmaan hyvinvointialueelle perus- ja erityistason mielenterveys- ja päihdepalvelut alueen väestölle eri ikäryhmissä. Palveluissa integroidaan sekä sosiaalihuolto, perusterveydenhuolto että erikoissairaanhoido. Tärkeitä ovat vahvat lähi- ja peruspalvelut ja, että asiakasta voidaan auttaa ja hoitaa lähellä omaa toimintaympäristöä, perhettä ja tukiverkostoa. Toimiala on jaettu kolmeen tulosalueeseen: lasten ja nuorten psykososiaaliset palvelut, aikuisten psykososiaaliset avohoito- ja asumispalvelut sekä aikuisten psykososiaaliset palvelut, hoito-osastot. Toimialan keskeinen tavoite on tuottaa yhdenvertaisia, sujuvia ja laadukkaita palveluita. Tiivis yhteistyö Hyvinvointialueen muiden toimijoiden ja eri yhteistyökumppaneiden kanssa on tärkeää toimivien palveluketjujen kehittämisessä ja muodostamisessa.

Tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet

Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet
Ostopalveluiden hallinta ja tarkoituksenmukainen käyttö	Asumispalveluiden oma tuotanto käyttöaste 100%: Lähtö 80.0, Tavoite 100.0 Ostopalveluiden kustannukset laskevat merkittävästi: Lähtö 100.0, Tavoite 70.0 Ostopalvelulääkäreiden kustannusten lasku: Lähtö 100.0, Tavoite 80.0	Ostopalveluiden vähentäminen ja oman tuotannon maksimaalinen käyttö Saumaton yhteistyö palvelun myöntäjän ja järjestäjän välillä (prosessikuvaus) Ostopalvelulääkärikilpailutus
Henkilöstön hyvinvointi	Koulutuspäivien määrän seuranta: Lähtö 80.0, Tavoite 40.0 Työnohjauksen toteutumisen seuranta: Lähtö 0.0, Tavoite 0.0	Henkilöstön koulutus ja työnohjaus mahdollistetaan Hyvinvointikyselyn tulos analysoidaan ja huomioidaan työhyvinvointia kehitettäessä Henkilöstöä osallistava ja kuunteleva johtaminen
Yhteisten prosessien kuvaaminen ja kehittäminen kohti kevyempiä palveluita	Avohoidon palveluista 35% etäpalveluna: Lähtö 0.0, Tavoite 35.0 Pääprosessit kuvattuna: Lähtö 0.0, Tavoite 100.0	Vahvistetaan perustason palveluita Digitaalisten menetelmien kehittäminen ja käyttöönotto Prosessien kuvaaminen ja kehittäminen omissa palveluissa. Toimialojen yhteiset prosessit

Tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit

Riski	Toimenpiteet	Suuruus (1-25)
Pula pätevistä työntekijöistä	Rekrytoinnit eivät onnistu ja esim. eläköityvän henkilöstön tilalle ei saada päteviä jatkajia	9
Hoitoketjujen toteutuminen (prosessit)	Prosessien kehittäminen aloitetaan normaalisti ja kuvataan asianmukaisesti. Henkilöstöpula tai aiheuttaa hyvin suunniteltujen prosessien toteutumattomuuden.	6
Ostopalveluiden vähentäminen ei toteudu	Oman toiminnan vahvistaminen ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet uudet asiakkaat. Asumispalveluiden omat paikat eivät olet täynnä ja asiakkaita ohjataan ostopalveluina yksityisiin asumisyksiköihin.	9

Tuloslaskelma

PSYKOSOSIAALISET PALVELUT	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot	842 600	513 125	60,90	763 800	-9,35
Maksutuotot	1 671 500	1 449 990	86,75	1 558 150	-6,78
Tuet ja avustukset	230 500	230 860	100,16	238 400	3,43
Vuokratuotot	477 000	373 567	78,32	530 000	11,11
Muut toiminnan tuotot	99 800	1 120	1,12		-100,00
Sisäiset tuotot	581 482	457 155	78,62	696 384	19,76
TOIMINTATUOTOT	3 902 882	3 025 817	77,53	3 786 734	-2,98
Henkilöstökulut	-18 951 434	-12 902 472	68,08	-19 893 989	4,97
Asiakaspalvelut	-16 861 928	-13 429 091	79,64	-16 581 200	-1,66
Muut palvelut	-4 184 332	-3 127 999	74,76	-4 268 276	2,01
Palveluiden ostot	-21 046 260	-16 557 091	78,67	-20 849 476	-0,94
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-814 437	-656 866	80,65	-838 100	2,91
Avustukset	-2 074	-1 683	81,15	-2 100	1,25
Vuokrat	-79 519	-63 609	79,99	-110 400	38,83
Muut kulut	-2 219	-1 232	55,54	-3 500	57,73
Sisäiset kulut	-23 555 594	-18 552 322	78,76	-23 816 568	1,11
KUSTANNUKSET	-64 451 537	-48 735 276	75,62	-65 514 133	1,65
TOIMINTAKATE	-60 548 655	-45 709 459	75,49	-61 727 399	1,95
VALTION RAHOITUS					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-1 600	-1 193	74,54		-100,00
VUOSIKATE	-60 550 255	-45 710 652	75,49	-61 727 399	1,94
POISTOT	-2 500	0	0,00	-128 417	5 036,70
TULOS	-60 552 755	-45 710 652	75,49	-61 855 816	2,15

Valtuuston sitovuustaso

-61 727 399

Suoritteet

LASTEN JA NUORTEN PSYKOSOSIAALISET PALVELUT		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
245301	Nuorisoasema Klaara ja Nuorisoasema Fiilis	7 000	5 040	72,0	6 700	-4,3
260601	Lasten- ja nuorten psykiatrian vastaanotto, F	3 000	2 592	86,4	3 450	15,0
260602	Nuorisopsykiatrian poliklinikka	5 130	3 525	68,7	4 700	-8,4
260603	Lastenpsykiatrian poliklinikka	5 000	3 740	74,8	4 980	-0,4
	Käynnit	20 130	14 897	74,0	19 830	-1,5
260605	Nuorisopsykiatrian osasto, H8	2 150	1 755	81,6	2 340	8,8
260606	Lastenpsykiatrian osasto, H8	830	705	84,9	940	13,3
	Hoitopäivät	2 980	2 460	82,6	3 280	10,1
AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISET PALVELUT, HOITO-OSASTOT		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
260106	Päihdepsykiatrian osasto, H7	6 150	4 314	70,1	6 000	-2,4
260107	Akuuttipsykiatrian osasto, H8	5 100	3 258	63,9	4 300	-15,7
260108	Tutkimus- ja kuntoutusosasto, H7	3 300	2 343	71,0	3 100	-6,1
245201	Fixnekliniikka	2 200	1 315	59,8	2 200	0,0
	Hoitovuorokaudet	16 750	11 230	67	15 600	-6,9
AIKUISTEN PSYKOSOSIAALINEN AVOHOITO JA ASUMISPALVELUT		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
260104	Psykososiaalinen keskus, eteläinen alue	15 500	10 060	163,7	12 800	108,4
260101	Psykososiaalinen keskus, pohjoinen alue		2 653		3 400	
245302	Psykososiaalinen keskus, keskinen alue		12 659		16 100	
245303	Psykososiaalinen kuntoutus ja palvelunohjau	8 700	6 410	73,7	8 700	0,0
260103	Fredrikaklinikka	1 600	1 315	82,2	1 680	5,0
260105	Psykiatrin poliklinikka	25 000	14 754	59,0	24 000	-4,0
260102	Psykiatrin aikuisvastaanotto ja päiväosast	9 500	7 205	75,8	9 200	-3,2
260106	Päihdepsykiatrian osasto, H7	1 100	110	10,0	1 100	0,0
245305	Päiväkeskus Lillhaga	1 400	1 227	87,6	1 570	12,1
245307	Päiväkeskus Sympati	2 200	1 491	67,8	2 200	0,0
	Käynnit	65 000	57 884	89,1	80 750	24,2
245501	Hagaborg, asumispalvelu, Pietarsaari	4 380	3 134	71,6	4 380	0,0
245308	Ankaret, asumispalvelu, Luoto	1 825	1 169	64,1	3 942	116,0
245309	Maya, asumispalvelu, Pietarsaari	8 030	5 896	73,4	8 030	0,0
245502	Silmukoti, asumispalvelu, Vaasa	5 475	0	0,0	5 475	0,0
245101	Aaltokoti, asumispalvelu, Vaasa	3 285	2 309	70,3	3 285	0,0
245503	Purotien palveluyksikkö, Närpiö	6 570	5 129	78,1	6 570	0,0
245505	Kreivinkoti, Kristiinankaupunki	4 745	2 250	47,4	5 000	5,4
	Asumisvuorokaudet	34 310	19 887	58,0	36 682	6,9

4.4 Kuntoutus

Toimialan kuvaus

Kuntoutuksen toimiala vastaa kuntoutus- ja vammaispalveluiden antamisesta henkilöille, jotka tarvitsevat tilapäistä tai pitkäaikaista tukea. Kuntoutuksen tavoitteena on optimoida asiakkaan/potilaan osallisuus arkipäivän toiminnoissa. Toimialaan kuuluvat myös asumistuki ja asumispalvelut sekä vammaisten päiväaikainen toiminta.

Tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet

Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet
Palveluiden painotus kevyempiin palvelumuotoihin.	Kevyempien asumismuotojen määrä: Lähtö 0.0, Tavoite 10.0	Kevyempien asumismuotojen tarjoaminen uusille asiakkaille.
	Etäkäynnit, sähköiset lomakkeet: Lähtö 150.0, Tavoite 500.0	Etä- ja digimahdollisuuksien laajentaminen asiantuntijapalveluissa.
	Etälaitteiden pilotointi: Lähtö 0.0, Tavoite 5.0	
Ostopalveluiden vähentäminen ja palveluverkoston tehostaminen, kehittäminen.	Kilpailutus on valmis: Lähtö 0.0, Tavoite 1.0	Asumispalveluiden kilpailutus valmistuu.
	Ostopalvelut vähenee %: Lähtö 0.0, Tavoite 10.0	Oman palvelutuotannon kehittäminen ja ostopalveluiden vähentäminen
Henkilöstön huomioiminen ja kuunteleminen	Esimiesmäärä, jotka työskennelleet toiseen yksikköön / oman alueen yksikössä.: Lähtö 0.0, Tavoite 50.0	Esimies tekee 2-5 työpäivää vuoden aikana oman alueen yksiköissä /yksikössä.
	NPS-tulos: Lähtö -10.0, Tavoite 0.0	

Tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit

Riski	Toimenpiteet	Suuruus (1-25)
Henkilöstön työnhyvinvointi laskee johtuen suurista ja nopeista muutoksista.	Henkilöstön osallistaminen, informointi, henkilöstön kuunteleminen	9

Tuloslaskelma

KUNTOUTUS	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot	707 640	903 018	127,61	1 726 000	143,91
Maksutuotot	2 211 702	1 625 326	73,49	2 632 440	19,02
Tuet ja avustukset	282 600	21 613	7,65		-100,00
Vuokratuotot	1 271 490	1 124 233	88,42	1 579 600	24,23
Muut toiminnan tuotot	140 000	232 144	165,82	272 200	94,43
Sisäiset tuotot	3 012 219	1 767 092	58,66	2 056 468	-31,73
TOIMINTATUOTOT	7 625 651	5 673 425	74,40	8 266 708	8,41
Henkilöstökulut	-46 331 337	-31 261 306	67,47	-45 323 091	-2,18
Asiakaspalvelut	-27 124 444	-21 250 090	78,34	-27 074 363	-0,18
Muut palvelut	-10 485 506	-7 773 791	74,14	-10 802 750	3,03
Palveluiden ostot	-37 609 950	-29 023 881	77,17	-37 877 113	0,71
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 955 555	-3 003 685	75,94	-4 047 400	2,32
Avustukset	-9 056 562	-7 170 927	79,18	-9 186 100	1,43
Vuokrat	-174 168	-134 834	77,42	-175 200	0,59
Muut kulut	-66 867	-58 768	87,89	-67 100	0,35
Sisäiset kulut	-20 666 508	-14 146 284	68,45	-19 468 488	-5,80
KUSTANNUKSET	-117 860 947	-84 799 684	71,95	-116 144 492	-1,46
TOIMINTAKATE	-110 236 296	-79 126 259	71,78	-107 877 784	-2,14
VALTION RAHOITUS					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-1 100	-7 656	696,04	0	-100,00
VUOSIKATE	-110 236 396	-79 133 915	71,79	-107 877 784	-2,14
POISTOT	-20 104	-56 373	280,41	-143 329	612,94
TULOS	-110 256 500	-79 190 289	71,82	-108 021 112	-2,03

Valtuuston sitovuustaso

-107 877 784

Suoritteet

TOIMINTAKYKY- JA OSAAMISKESKUS	TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24 %
253501 Kuntoutus, lapset	7 374	6 977	94,6	9 303	26,2
253502 Kuntoutus, aikuiset	32 672	33 291	101,9	44 388	35,9
253503 Fysiatrian yksikkö	8 636	9 571	110,8	12 761	47,8
253504 Kotikuntoutus	9 602	19 020	198,1	25 360	164,1
253505 Puhe- ja ravitsemusterapia	6 658	3 472	52,1	4 629	-30,5
253506 Apuvälinekeskus	8 982	7 989	88,9	10 652	18,6
253507 Tehostettu kotikuntoutus		608		2 432	
228207 Osaamiskeskus		583		777	
Käynnit	73 924	80 320	108,7	110 302	49,2

OSALLISUUDEN TUKI		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24 %
228208	Hedbo asumisyksikkö, Pedersöre	1 810	3 683	203,5	3 700	104,4
228209	Stella asumistuki, Pietarsaari	3 960	18 117	457,5	3 640	-8,1
226101	Keva-koti asumisyksikkö Pietarsaari	2 534	1 791	70,7	2 388	-5,8
226102	Grönkulla asumisyksikkö, Uusikarlepyy	1 810	1 365	75,4	0	-100,0
226103	Näthemmet, asumisyksikkö, Vaasa	4 344	3 003	69,1	4 004	-7,8
226104	Kultapiha asumisyksikkö, Vaasa	4 368	3 702	84,8	4 936	13,0
226105	Mäkihovi asumisyksikkö, Vaasa	9 472	7 917	83,6	10 556	11,4
226106	Puistokoti asumisyksikkö, Vaasa	4 368	3 003	68,8	4 004	-8,3
226107	Purohovi asumisyksikkö, Vaasa	5 652	3 822	67,6	5 096	-9,8
226108	Kivikoto, asumisyksikkö, Vaasa	2 896	6 552	226,2	8 736	201,7
226109	Lyran asumisyksikkö, Maalhti	5 040	3 822	75,8	5 096	1,1
228210	Kvalita tukiasumispalvelu	626	1 911	305,3	2 548	307,0
228212	Regnbågen	0	1 969	0,0	2 625	0,0
228213	Solsidan	0	3 276	0,0	4 368	0,0
226127	Treklöverns asumispalvelu	5 892	4 084	69,3	5 445	-7,6
226128	Bennäs asumispalvelu	5 850	4 095	70,0	5 460	-6,7
226129	Korallen asumispalvelu	8 440	6 315	74,8	8 420	-0,2
226130	Kotilinna asumispalvelu	5 105	4 032	79,0	5 376	5,3
226131	Kristallen asumispalvelu	4 124	2 616	63,4	3 488	-15,4
226132	Kronan asumispalvelu	9 558	7 570	79,2	10 093	5,6
226133	Kvalita asumispalvelu	7 665	6 506	84,9	8 675	13,2
226134	Lövlunden-Malm asumispalvelu	8 395	6 540	77,9	8 720	3,9
226135	Merituuli asumispalvelu	3 273	2 399	73,3	3 199	-2,3
226136	Nyboda asumispalvelu	6 426	4 641	72,2	6 188	-3,7
226137	Närboda-Nygränd asumispalvelu	9 271	3 538	38,2	4 717	-49,1
226138	Sandåkers asumispalvelu	8 395	6 480	77,2	8 640	2,9
226139	Sydboda asumispalvelu	5 840	4 368	74,8	5 824	-0,3
226140	Toukoranta asumispalvelu	5 836	4 368	74,8	5 824	-0,2
226141	Ela lastenasumisyksikkö	1 460		0,0	0	-100,0
As.vuorok.		142 506	131 485	92,3	151 766	6,5
228501	Vammaisten sosiaalipalvelut	0	0	0,0	0	0,0
228502	Bennäs päivätoiminta	6 918	4 823	69,7	6 431	-7,0
228503	Intek päivätoiminta	17 245	11 060	64,1	14 747	-14,5
228504	Koivusilta päivätoiminta	15 766	7 175	45,5	9 567	-39,3
228505	Kvatria päivätoiminta	23 497	12 994	55,3	17 325	-26,3
228506	Nyboda päivätoiminta	8 507	6 760	79,5	9 013	6,0
228507	Närboda-Nygränd päivätoiminta	5 335	5 098	95,6	6 797	27,4
228508	Purje päivätoiminta	3 622	1 380	38,1	1 840	-49,2
228509	Sydboda päivätoiminta	2 410	1 549	64,3	2 065	-14,3
228510	Veturi päivätoiminta	8 986	3 270	36,4	4 360	-51,5
228203	Iltapäivä- ja lomahoito	2 992	2 239	74,8	2 985	-0,2
228204	Päivä- ja työtoiminta Majakka, Vaasa	12 668	9 967	78,7	13 289	4,9
228205	Päivätoiminta Meritähti, Vaasa	3 040	2 479	81,5	3 305	8,7
228206	Teerniemiemen päivätoiminnat	1 864	1 523	81,7	2 031	8,9
Käynnit		112 850	70 317	62,3	93 756	-16,9

4.5 Sosiaali- ja terveyskeskus

Toimialan kuvaus

Sosiaali- ja terveyskeskuksen toimiala käsittää perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja erikoissairaanhoidon toiminnan. Jaettu neljään tulosalueeseen: avopalvelut, lapsi- ja perhepalvelut, erikoissairaanhoidon avohoito ja suun terveydenhuolto. Vuoden 2024 toimintaa leimaa Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma. Rahoituksen väheneminen vaatii palvelurakenteen keventämistä ja voimakkaampaa keskittymistä vaikuttavuuteen. Ohjelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen tähtäviä toimenpiteitä ovat vuonna 2024 mm. ostopalvelujen vähentäminen, ylidiaagnostiikan vähentäminen, oman toiminnan vahvistaminen ehkäisevissä lapsi- ja perhepalveluissa sekä lapsi- ja perhesosiaalityössä lastensuojelupalveluihin kohdistuvan paineen hillitsemiseksi pidemmällä aikavälillä. Erikoissairaanhoidon prioriteettina ovat joustavat konsultaatiot, etävastaanotot sekä ostolääkäripalvelujen vähentäminen.

Hoitoon pääsyyn keskittyminen jatkuu pääteemana vuonna 2024, lähinnä uuden hoitotakuulain vaatimusten täyttäminen. Suun terveydenhuollon saatavuus vaatii ulkoisten tuottajien käyttämistä lakisääteisen odotusajan saavuttamiseksi. Tärkeitä alueita ovat parannukset prosesseja tehostamalla, saatavilla olevat tilastot, kapasiteetti- ja tarvehallinta, digitaaliset hoitoprosessit sekä yhteistyö muiden toimialojen kanssa yhteisissä prosesseissa. Prioriteettina on ohjaus keskitetystä hoidon tarpeen arvioinnista moniammatilliseen hoitotarjontaan. Vuoden 2024 uusia toimintamuotoja ovat seniorineuvonta, perhekeskus, johon on lisätty koordinaattoritoiminto lapsi- ja perhepalveluista, sekä koko Pohjanmaan kattava kasvatus- ja perheneuvola. Kuraattoritoiminnassa perustetaan Ninni-ryhmiä 10-12-vuotiaille, joiden lähipiirissä on päihde- ja/tai riippuvuusongelmia. Fyysisen palveluverkoston lyhyen ja pitkän aikavälin suunnittelua jatketaan ja jo tehtyjä päätöksiä pannaan toimeen taloudellisten mahdollisuuksien mukaisesti.

Tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet

Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet
Vaikuttavuus ja laatu	Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen, %: Lähtö 0.0, Tavoite 100.0 Konsultoiva digilääkäri nimetty jokaisessa sosiaali- ja terveyskeskuksessa, %: Lähtö 0.0, Tavoite 100.0	Potilaiden ohjaus keskitetystä hoidon tarpeen arvioinnista moniammatilliseen hoitotarjontaan Digiklinikka osana normaalia toimintaa Fyysisen palveluverkoston muutokset tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman päätösten mukaisesti Erikoissairaanhoidon ja hoidon vaikuttavuuden kriteerien harmonisointi
Peruspalvelujen vahvistaminen ja palvelutarjonnan harmonisointi	Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidajat (0=ei muutosta, 1=jonkin verran parannusta, 2=merkittävä parannus): Lähtö 0.0, Tavoite 0.0	
Talous tasapainossa	Talousarvioseuranta jokaisessa johtoryhmän kokouksessa, 12 kokousta vuodessa: Lähtö 0.0, Tavoite 12.0	

Tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit

Riski	Toimenpide	Suuruus (1-25)
Ostopalvelujen vähentyminen lisää oman henkilöstön kuormitusta	Riittävä resursointi, digitaaliset palvelut ja panostus sosiaalihuollon rekrytointiin	16
Satsaus kevyempiin palveluihin ei onnistu, kun tukipalveluverkosto heikenee.	Tukipalveluja koskevien menettelyjen yhdenmukaistaminen Toimenpiteiden suunnittelu yhdessä muiden mukana olevien yksiköiden kanssa	15
Resurssien väheneminen heikentää saatavuutta	Toimenpiteet saavutettavuuden parantamiseksi, uudistuneiden toimintaprosessien kautta	12

Tuloslaskelma

SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot	1 972 200	1 493 037	75,70	1 905 800	-3,37
Maksutuotot	9 920 700	6 452 092	65,04	10 111 120	1,92
Tuet ja avustukset	230 000	1 070 273	465,34	2 260 600	882,87
Vuokratuotot	27 000	14 446	53,50	27 300	1,11
Muut toiminnan tuotot	3 000	35 176	1 172,54	97 000	3 133,33
Sisäiset tuotot	1 905 573	830 537	43,58	1 876 747	-1,51
TOIMINTATUOTOT	14 058 473	9 895 561	70,39	16 278 567	15,79
Henkilöstökulut	-54 390 253	-37 201 959	68,40	-57 975 028	6,59
Asiakaspalvelut	-28 052 283	-22 453 798	80,04	-27 826 700	-0,80
Muut palvelut	-19 220 426	-14 262 306	74,20	-19 782 700	2,93
Palveluiden ostot	-47 272 709	-36 716 104	77,67	-47 609 400	0,71
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 067 784	-12 646 170	74,09	-16 840 350	-1,33
Avustukset	-1 898 255	-1 428 450	75,25	-1 945 100	2,47
Vuokrat	-1 104 893	-813 213	73,60	-1 106 100	0,11
Muut kulut	-31 144	-20 557	66,01	-29 100	-6,56
Sisäiset kulut	-90 462 616	-62 673 884	69,28	-88 874 023	-1,76
KUSTANNUKSET	-212 227 654	-151 500 336	71,39	-214 379 101	1,01
TOIMINTAKATE	-198 169 181	-141 604 774	71,46	-198 100 534	-0,03
VALTION RAHOITUS					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-200	-13 593	6 796,61		-100,00
VUOSIKATE	-198 169 381	-141 618 367	71,46	-198 100 534	-0,03
POISTOT	-600 486	-397 299	66,16	-1 185 423	97,41
TULOS	-198 769 867	-142 015 667	71,45	-199 285 957	0,26

Valtuuston sitovuustaso

-198 100 534

Suoritteet

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON AVOPALVELUT		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
253601	Terveystenhuolto- ja sairaanhoito Maalahti-K	29 000	17 720	61,1	23 000	-20,7
253602	Terveystenhuolto- ja sairaanhoito Laihia	31 000	17 429	56,2	22 000	-29,0
253606	Terveystenhuolto- ja sairaanhoito Vaasa	72 000	71 852	99,8	92 000	27,8
253607	Terveystenhuolto- ja sairaanhoito Vähäkylä	17 000	11 798	69,4	15 000	-11,8
253608	Terveystenhuolto- ja sairaanhoito Mustasaari	60 000	26 578	44,3	38 000	-36,7
253609	Terveystenhuolto- ja sairaanhoito Vöri	21 000	9 537	45,4	10 000	-52,4
253610	Terveystenhuolto- ja sairaanhoito Närpiö	45 000	32 038	71,2	40 000	-11,1
253611	Terveystenhuolto- ja sairaanhoito Pietarsaari	112 000	61 362	54,8	80 000	-28,6
253612	Terveystenhuolto- ja sairaanhoito Uusikarlep	36 000	27 450	76,3	35 000	-2,8
253613	Terveystenhuolto- ja sairaanhoito Kaskinen	7 000	4 325	61,8	5 500	-21,4
253614	Terveystenhuolto- ja sairaanhoito Kristiinank	35 000	22 600	64,6	28 000	-20,0
253619	Terveystenhuolto- ja sairaanhoito Kruunupyy	20 000	6 673	33,4	9 000	-55,0
253615	Diabetesyksikkö	25 000	22 456	89,8	28 000	12,0
253616	Astmayksikkö	2 000	2 149	107,5	0	-100,0
253618	Ikäihmistien terveyspalvelut	13 000	12 175	93,7	16 000	23,1
253617	Hoitotarvikejakelu	11 000	6 606	60,1	8 000	-27,3
253643	Opetusterveyskeskus		459		500	
	Käynnit	570 000	353 207	62,0	450 000	-21,1
290311	Aikuissosiaalityö					
	terveydenhuoltokäynnit	2 600	792	30,5	1 500	-42,3
	sosiaalihuoltoasiakaskäynnit	9 000	8 587	95,4	12 000	33,3
	sosiaalihuolto päätökset ja palvelut	5 600	8 340	148,9	10 000	78,6
	asiakirjat	15 000	22 365	149,1	25 000	66,7
ERIKOISSAIRAANHOIDON AVOHOITO		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
260232	Sisätautien poliklinikka	37 600	33 568	89,3	42 000	11,7
260233	Kirurginen poliklinikka	24 200	20 950	86,6	26 500	9,5
260234	Naistentautien poliklinikka	6 800	6 339	93,2	8 000	17,6
260235	Silmäyksikkö	10 500	7 927	75,5	10 000	-4,8
260203	Silmäpäiväkirurgia	900	553	61,4	800	-11,1
260236	Korva- Nenä ja kurkkutautien polikl.	7 600	7 034	92,6	8 700	14,5
260237	Ihotautien poliklinikka	10 800	8 309	76,9	10 800	0,0
260238	Neurologian poliklinikka	7 500	7 352	98,0	8 200	9,3
260239	Skopiayksikkö, H2		2 346	0,0	4 000	
260240	Keuhkopoliklinikka	12 500	12 556	100,4	16 000	28,0
	Käynnit	117 500	106 934	91,0	135 000	14,9
SUUN TERVEYDENHUOLTO		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
254201	Suun terveydenhuolto, pohjoinen	16 000	12 022	75,1	38 500	0,0
254205	Suun terveydenhuolto, keskeinen-etelä				38 500	0,0
254207	Suun terveydenhuolto, Vaasa-Laihi				51 000	0,0
254201	Hammashuolto, Pietarsaari	5 700	4 890	85,8		
254202	Hammashuolto, Luoto	4 500	3 594	79,9		
254203	Hammashuolto, Pedersöre	6 500	4 705	72,4		
254204	Hammashuolto, Uusikarlepyy	5 700	4 890	85,8		
254205	Hammashuolto, Vöyri	5 300	4 916	92,8		
254206	Hammashuolto, Mustasaari	16 000	12 279	76,7		
254207	Hammashuolto, Vaasa	47 000	31 180	66,3		
254208	Hammashuolto, Laihia	8 500	5 011	59,0		
254209	Hammashuolto, Maalahti-Korsnäs	7 500	5 270	70,3		
254210	Hammashuolto, Närpiö - Kaskinen	9 500	6 335	66,7		
254212	Hammashuolto, Kristiinankaupunki (ostopalve	7 000	5 503	78,6	7 000	0,0
254213	Hammashuolto Kruunupyy	5 300	3 769	71,1		
254220	Opetushammashoitola	6 500	5 851	90,0		
254101	Suu- ja leukasairausten poliklinikka	4 600	2 562	55,7	4 000	0,0
	Käynnit	149 900	107 887	72,0	139 000	-7,3

LAPSI- JA PERHEPALVELUT		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
212201	Lastensuojeluyksikkö Mäntykoti	0	1 252	0,0	2 500	0,0
212202	Kustaala nuorisokoti	0	3 317	0,0	3 500	0,0
Asumisvuorokaudet		0	4 569	0,0	6 000	0,0
		0	0	0,0	0	0,0
	Lapsi ja perhepalvelut	0	0	0,0	0	0,0
	sosiaalihuoltoasiakaskäynnit	19 200	27 208	141,7	36 000	87,5
	päätökset ja palvelut	4 960	5 927	119,5	7 500	51,2
	asiakirjat	49 440	36 330	73,5	48 000	-2,9
213100	Sosiaalityö lastensuojelussa					
218101	Lapsi- ja perhösosiaalityö					
218201	Perhetyö					
218202	Lapsiperheiden kotipalvelu					
218203	Ennaltaehkäisevä perhetyö					
218301	Kasvatus- ja perheneuv.					
219101	Perheoikeudelliset palvelut					
260231	Äitiyspoliklinikka	6 100	4 601	75,4	6 100	0,0
253801	Äitiys- ja ehkäisyneuvola pohjoinen alue				13 500	
253801	Äitiys- ja ehkäisyneuvola Pietarsaari, Peders	8 700	9 106	104,7		
253804	Äitiys- ja ehkäisyneuvola Mustasaari-Vöyri				8 800	
253803	Äitiys- ja ehkäisyneuvola Vöyri	2 600	1 849	71,1		
253804	Äitiys- ja ehkäisyneuvola Mustasaari	6 500	4 805	73,9		
253805	Äitiys- ja ehkäisyneuvola Vaasa	20 000	18 766	93,8	25 000	25,0
253806	Äitiys- ja ehkäisyneuvola Laihia	2 000	1 737	86,9	2 200	10,0
253807	Äitiys- ja ehkäisyneuvola tetläinen alue				6 100	
253807	Äitiys- ja ehkäisyneuvola Maalahti-Korsnäs	1 400	1 311	93,6	0	
253808	Äitiys- ja ehkäisyneuvola Närpiö	3 300	3 312	100,4	0	
253821	Äitiys- ja ehkäisyneuvola Kristiinankaupunki	800	1 318	164,8	800	0,0
253809	Äitiys- ja ehkäisyneuvola Kruunupyö	2 000	665	33,3	0	
Äitiys- ja ehkäisyneuvolat		53 400	47 470	88,9	62 500	17,0
253811	Lastenneuvola pohjoinen alue				18 500	
253811	Lastenneuvola Pietarsaari, Pederöre, Luoto	14 400	12 034	83,6	0	0,0
253813	Lastenneuvola Mustasaari-Vöyri				6 800	
253812	Lastenneuvola Vöyri	1 900	1 369	72,1	0	0,0
253813	Lastenneuvola Mustasaari	5 500	3 820	69,5	0	0,0
253814	Lastenneuvola Vaasa	19 500	13 088	67,1	17 400	-10,8
253815	Lastenneuvola Laihia	2 800	1 813	64,8	2 300	-17,9
253816	Lastenneuvola eteläinen alue				5 500	
253816	Lastenneuvola Maalahti-Korsnäs	2 100	1 512	72,0	0	0,0
253817	Lastenneuvola Närpiö	3 200	2 585	80,8	0	0,0
253818	Lastenneuvola Kristiinankaupunki (ostopalve	500	820	164,0	1 000	100,0
253819	Lastenneuvola Kaskinen	100	70	70,0	0	0,0
253822	Lastenneuvola Kruunupyö	1 900	1 963	103,3	0	0,0
Lastenneuvolat		51 900	39 074	75,3	51 500	-0,8

LAPSI- JA PERHEPALVELUT		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
253201	Kouluterveydenhuolto pohjoinen alue					
253201	Kouluterveydenhuolto Pietarsaari, Uusikarleby	12 000	9 413	78,4	0	0,0
253203	Kouluterveydenhuolto Mustasaari - Vöyri					
253202	Kouluterveydenhuolto Vöyri	1 900	1 720	90,5	0	0,0
253203	Kouluterveydenhuolto Mustasaari	6 300	6 104	96,9	0	0,0
253204	Kouluterveydenhuolto Vaasa	15 000	13 923	92,8	18 500	23,3
253205	Kouluterveydenhuolto Laihia	2 500	2 086	83,4	2 700	8,0
253206	Kouluterveydenhuolto eteläinen alue				5 600	
253206	Kouluterveydenhuolto Maalahti-Korsnäs	2 100	1 777	84,6	0	0,0
253207	Kouluterveydenhuolto Närpiö	2 600	2 434	93,6	0	0,0
253208	Kouluterveydenhuolto Kristiinankaupunki (os	1 600	1 328	83,0	1 750	9,4
253209	Kouluterveydenhuolto Kaskinen	100	71	71,0	0	0,0
253210	Kouluterveydenhuolto Kruunupy	1 900	1 204	63,4	0	0,0
253809	Opiskeluterveydenhuolto	13 500	11 897	88,1	15 600	15,6
	Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	59 500	51 957	87,3	68 450	15,0
		0	0	0,0	0	0,0
260511	Lastentautien poliklinikka	26 500	13 477	50,9	17 500	-34,0
260512	Lastenneurologian yksikkö	3 500	1 643	46,9	2 500	-28,6
	Käynnit	30 000	15 120	50,4	20 000	-33,3

4.6 Sairaalapalvelut

Toimialan kuvaus

Sairaalapalvelun toimiala koostuu viidestä (5) tulosalueesta: Akuuttisairaalaan kuuluvat Päivystykselliset palvelut, sekä Medisiininen ja Leikkaustoiminta. Näiden kolmen lisäksi toimialueella vaikuttavat Hoito-osastot erikoissairaanhoidon ja yleislääketieteen tasolla sekä koko toimintaa tukeva Diagnostiikka ja Tukipalvelut käsittäen kuvantamisen, kliinisen neurofysiologian, kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen sekä koko Pohjanmaata käsittävät välinehuollon sekä Apteekkipalvelut. Laboratoriopalvelut ja Patologia hoidetaan ulkoisen toimijan kautta (FimLab).

Tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet

Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet
Tyytyväiset asiakkaat/potilaat	HaiPro (Never events): Lähtö 0.2, Tavoite 0.0	Annettavan hoidon laadun ja asiallisuuden tarkkailu. Potilaskontaktien hiominen.
	Roidu (suositus): Lähtö 50.0, Tavoite 60.0	Suunnitellun hoidon aikarajoissa pysyminen
Oikea potilas, oikeassa paikassa, oikeaan aikaan	Kliniikkavalmiit / YLE- potilaat erikoissairaanhoidossa: Lähtö 15.0, Tavoite 0.0	Oikeantasaisen hoitopaikan käyttö Synnytysten saaminen omalle alueelle
	Synnyty määrän lisääntyminen Lähtö 1,000.0, Tavoite 1,100.0	
Tuloksellinen onnistuminen	Kokonaiskustannukset (%): Lähtö 0.0, Tavoite 0.0	Kokonaiskustannusten seuraaminen kuukausittain

Tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit

Riski	Toimenpiteet /	Suuruus (1-25)
I ICT: Informaation välittäminen vaikeaa eri ohjelmakokonaisuuksista johtuen	Tiedon virtaamisen problematiikan selvitys, siirtyminen yhteiseen potilasasiakirja järjestelmään.	12
Kuormittuminen: Päivystyksellisten palveluiden kontrolloimaton lisääntyminen	Kiirevastaanottojen luominen ja hoidontarpeen arvion kehittäminen. Toiminta päivystyksessä johdonmukaista ja sujuvaa	16
Talous: Budjettia ei kunnioiteta, resurssipula siirtää toimintaa ostopalveluihin enemmän ja enemmän. Alueella olevaa hoitoa haetaan muualta.	Utökning av tillhandahållandet av frivillig vård, Omaehtoisen hoidon antamisen lisääminen	9

Palveluketjun hallinta: Pitkittyneet hoitoajat, potilaat väärässä paikassa, prosessien luominen eikä palvelujen tarjoaminen hyväksyttävässä ajassa onnistu

20

Osaavan henkilöstön saatavuus: Resurssipulan vähentäminen ja henkilökunnan laadun sekä osaamisen turvaaminen. Positiivinen rekrytointi ja hyvät työolot jo meillä työskenteleville

16

Tuloslaskelma

SAIRAALAPALVELUT	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot	9 829 500	6 805 514	69,24	8 705 300	-11,44
Maksutuotot	9 401 000	6 992 331	74,38	9 867 820	4,97
Tuet ja avustukset	2 607 500	1 816 257	69,66	2 700 000	3,55
Vuokratuotot	26 800	30 169	112,57	30 000	11,94
Muut toiminnan tuotot	30 000	51 419	171,40	48 000	60,00
Sisäiset tuotot	61 840 097	38 743 903	62,65	63 911 320	3,35
TOIMINTATUOTOT	83 734 897	54 439 595	65,01	85 262 440	1,82
Henkilöstökulut	-78 540 294	-54 690 917	69,63	-75 373 785	-4,03
Asiakaspalvelut	-47 745 594	-37 745 642	79,06	-48 873 400	2,36
Muut palvelut	-34 433 507	-25 999 839	75,51	-33 298 376	-3,30
Palveluiden ostot	-82 179 101	-63 745 482	77,57	-82 171 776	-0,01
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 600 338	-21 144 154	73,93	-28 704 190	0,36
Avustukset					
Vuokrat	-4 004 329	-2 789 670	69,67	-4 292 100	7,19
Muut kulut	-7 532	-5 804	77,06	-7 600	0,90
Sisäiset kulut	-129 557 241	-94 157 028	72,68	-127 884 001	-1,29
KUSTANNUKSET	-322 888 835	-236 533 055	73,26	-318 433 452	-1,38
TOIMINTAKATE	-239 153 938	-182 093 461	76,14	-233 171 012	-2,50
VALTION RAHOITUS					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		-2 785			
VUOSIKATE	-239 153 938	-182 096 246	76,14	-233 171 012	-2,50
POISTOT	-1 881 344	-1 344 507	71,47	-2 076 866	10,39
TULOS	-241 035 282	-183 440 753	76,11	-235 247 878	-2,40

Valtuuston sitovuustaso

-233 171 012

Suoritteet

AKUUTTISAIRAALA, PÄIVYSTYSTOIMINTA	TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
290201 Kris- och socialjour - Krisi- ja sosiaalipäivys	4 500			4 500	0,0
260702 Malmska Jouren - Malmin päivystys	33 000	25 241	76,5	33 000	0,0
260701 Samjour - Yhteispäivystys	57 000	37 466	65,7	57 000	0,0
Käynnit	94 500	62 707	66,4	94 500	0,0
260206 Tehohoidon ja -valvonnan osasto	3 000	2 065	68,8	3 000	0,0
260212 Päivystysosasto Y1A	6 100	4 444	72,9	6 100	0,0
Hoitovuorokaudet	9 100	6 509	71,5	9 100	0,0
260201 Sydänasema	3 100	2 315	74,7	3 100	0,0
Toimenpiteet	3 100	2 315	75	3 100	0,0

AKUUTTISAIRAALA, LEIKKAUSTOIMINTA		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24 %
260202	Päiväkirurgia Y2	2 900	2 453	84,6	2 900	0,0
260204	Preoperatiivinen pkl Y2	4 200	3 405	81,1	4 200	0,0
Käynnit		7 100	5 858	82,5	7 100	0,0
260205	Leikkausosasto, leikkaukset	5 000	3 386	67,7	5 000	0,0
	OP Anestesia päätoimenpiteenä	2 100	1 782	84,9	2 100	0,0
Toimenpiteet		7 100	5 168	72,8	7 100	0,0
AKUUTTISAIRAALA, MEDISIININEN TOIMINTA		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24 %
260207	Dialyysihoito H0	10 000	6 804	68,0	10 000	0,0
260208	Sädehoito-osasto	19 500	16 421	84,2	19 500	0,0
260209	Syöpätautien poliklinikka ja päiväosasto	22 400	16 839	75,2	22 400	0,0
260210	Toimenpideyksikkö	4 800	3 337	69,5	4 800	0,0
Käynnit		56 700	43 401	76,5	56 700	0,0
HOITO-OSASTOT		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24 %
256101	Yleislääketieteen osasto 1, Psaari	5 980	5 411	90,5	8 050	34,6
256102	Yleislääketieteen osasto 2, Psari	6 860	4 872	71,0	7 130	3,9
256103	Yleislääketieteen osasto 3, Psaari	6 600	5 140	77,9	1 000	-84,8
256104	Yleislääketieteen osasto, Ukpy	6 930	5 796	83,6	8 500	22,7
256105	Yleislääketieteen osasto, Vöyri	7 300	5 699	78,1	6 390	-12,5
256106	Yleislääketieteen osasto, Mustasaari	8 700	7 128	81,9	8 700	0,0
256107	Yleislääketieteen osasto 2, Vaasa	5 800	4 904	84,6	2 420	-58,3
256108	Yleislääketieteen osasto 3, Vaasa	5 800	4 757	82,0	5 800	0,0
256109	Yleislääketieteen osasto 4, Vaasa	6 200	5 716	92,2	6 200	0,0
256110	Yleislääketieteen osasto, 1 Vaasa	5 980	4 933	82,5	5 980	0,0
256111	Yleislääketieteen osasto, Laihia	3 400	2 649	77,9	1 420	-58,2
256112	Yleislääketieteen osasto, Maalahti	10 000	7 754	77,5	10 000	0,0
256113	Yleislääketieteen osasto, Närpiö	7 500	6 014	80,2	7 500	0,0
256114	Yleislääketieteen osasto, KRS	6 150	4 545	73,9	6 150	0,0
260211	Sydänosasto Y1B	7 500	5 607	74,8	7 500	0,0
260213	Kirurgian osasto (T3) H4	7 000	4 809	68,7	7 000	0,0
260214	Kirurgian osasto (T2) H4	7 000	4 982	71,2	7 000	0,0
260215	Kirurgian osasto (A3) H5	4 500	3 107	69,0	4 500	0,0
260216	Synnytytys- ja naistentautien osasto	8 400	5 973	71,1	8 400	0,0
260501	Lastentautien osasto	3 900	2 894	74,2	3 900	0,0
260217	Syöpä- ja veritautien osasto, H6	4 600	4 085	88,8	5 600	21,7
260218	Neurologian ja sisätautien osasto, H6	8 000	5 154	64,4	8 000	0,0
260502	Lasten ja nuorten osasto, Pietarsaari	650	552	84,9	120	-81,5
260219	Vaativan kuntoutuksen osasto, Pietarsaari	4 100	3 336	81,4	4 900	19,5
260220	Vaativan kuntoutuksen osasto, H5, Vaasa	4 000	3 120	78,0	4 000	0,0
260221	Erityisgeriatrinen osasto H5	5 600	3 794	67,8	0	-100,0
253103	Hengityshalvauspotilaat	730	542	74,2	365	-50,0
Hoitovuorokaudet		159 180	47 955	30,1	146 525	-8,0
253101	Kotisairaala	10 400	11 129	107,0	15 000	44,2
253102	Hoitoringit	500	273	54,6	500	0,0
Käynnit		10 900	11 402	104,6	15 500	42,2
DIAGNOSTIKKA JA TUKIPALVELUT		TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24 %
420011	Radiologian yksikkö	101 000	68 801	68,1	101 000	0,0
420012	Kliininen fysiologia ja Isotooppi lääketiede	4 600	3 496	76,0	4 600	0,0
420013	Kliininen neurofysiologia	2 600	1 819	70,0	2 600	0,0
420015	Välinehuolto	150 000	188 873	125,9	150 000	0,0
420016	Apteekkipalvelut	140 000	117 839	84,2	140 000	0,0
Suoritteet		398 200	380 828	95,6	398 200	0,0

4.7 Aluehallinto

Toimialan kuvaus

Hyvinvointialueen hallinnon toimiala koostuu seitsemästä tulosalueesta: hyvinvointialuejohto, hallinto, kiinteistöt, tekniikka ja IT, talous- ja materiaalihallinto, henkilöstöhallinto, strategia ja kehittäminen sekä laatu ja valvonta. Toimialaan kuuluu myös hyvinvointialueen järjestämisjohto eli sektorijohtajat ja resurssijohtajat. Toimiala sisältää myös poliittisen päätöksenteon rakenteet ja päätösten toimeenpanon.

Tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet

Tavoite	Mittarit max. 3	Toimenpiteet
Hyvinvointialueen yhtenä tavoitteena on olla Suomen paras hyvinvointityönantaja.	Mittarit on mainittu henkilöstöstrategiassa:	Toimenpiteitä hyväksytyn henkilöstöstrategian mukaisesti
Hallinnon prosessit käydään läpi. Prosesseista lopetetaan kaikki arvoa tuottamaton, etsitään tehostamisen keinoja ja digitalisoidaan kaikki, mikä on mahdollista.	Hyväksytyt ydinprosessit %: Lähtö 0.0, Tavoite 100.0 Hyväksytyt toimintaprosessit %: Lähtö 0.0, Tavoite 60.0	Kaikki hallinnon ydinprosessit on hyväksytty.
Kiinteistö- ja toimitilastrategian mukaisesti tilankäyttöä tehostetaan ja turhista tiloista luovutaan.	Hallintotiloja vähennetään 20 %: Lähtö 0.0, Tavoite 20.0 Organisaation tilankäyttö vähenee: Lähtö 0.0, Tavoite 15.0	Hallinnon tilankäyttöä tarkastellaan.

Tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit

Riski	Toimenpiteet	Suuruus (1-25)
Osaavan henkilöstön saatavuus		15
Toimintatapojen yhtenäistäminen		9
Toimintaympäristö ja muutokset		9

Tuloslaskelma

ALUEHALLINTO	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot	1 702 700	674 249	40	1 155 900	-32,11
Maksutuotot	84 000	52 704	63	86 100	2,50
Tuet ja avustukset	15 525 963	9 682 759	62	13 574 604	-12,57
Vuokratuotot	1 244 700	990 133	80	1 465 000	17,70
Muut toiminnan tuotot	76 600	90 055	118	85 000	10,97
Sisäiset tuotot	142 052 472	102 893 601	72	138 431 495	-2,55
TOIMINTATUOTOT	160 686 435	114 383 501	71	154 798 099	-3,66
Henkilöstökulut	-29 704 061	-20 289 797	68	-27 674 277	-6,83
Asiakaspalvelut	-20	-511	2 556	-148 400	
Muut palvelut	-41 684 344	-29 331 881	70	-36 243 348	-13,05
Palveluiden ostot	-41 684 364	-29 332 392	70	-36 391 748	-12,70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 494 893	-4 904 104	76	-6 608 600	1,75
Avustukset	-354 000	-298 040	84	-459 400	29,77
Vuokrat	-46 941 958	-35 408 678	75	-46 576 800	-0,78
Muut kulut	-2 547 338	-1 825 192	72	-2 589 300	1,65
Sisäiset kulut	-19 180 620	-13 156 109	69	-20 788 531	8,38
KUSTANNUKSET	-146 907 234	-105 214 311	72	-141 088 656	-3,96
TOIMINTAKATE	13 779 201	9 169 190	67	13 709 443	-0,51
VALTION RAHOITUS	766 492 353	572 399 317	75	786 392 804	2,60
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-1 590 000	-60 889	4	-1 699 715	6,90
VUOSIKATE	778 681 554	581 507 617	75	798 402 532	2,53
POISTOT	-12 189 200	-8 764 449	72	-12 009 729	-1,47
TULOS	766 492 354	572 743 169	75	786 392 803	2,60

Valtuuston sitovuustaso

13 709 443

4.8 Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus

Toimialan kuvaus

Koordinoimme valtakunnallisesti asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittämistä, suunnittelua, seurantaa ja arviointia. Sosiaali- ja terveysministeriön valtionavustuspäätöksen mukaiset tehtävät:

- Asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittämisen ja suunnittelun yhteensovittaminen kansallisesti
- kansallisen asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian ja toimeenpanosuunnitelman sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille osoitetun toimeenpanon koordinointi
- asiakas- ja potilasturvallisuusmenettelyjen mittaamisen ja arvioinnin suunnittelu ja kehittäminen
- asiakas- ja potilasturvallisuustutkimuksen edistäminen, valtakunnallisen tutkija- ja kehittäjäverkoston koordinointi
- hoidon ja palvelujen turvallisuutta edistävän tutkitun tiedon ja hyvien käytänteiden välittäminen
- ammattihenkilöiden perus- ja jatkokoulutuksen suunnitteluun osallistuminen ja potilas- ja asiakasturvallisuuden opetuksen edistäminen
- potilaiden ja asiakkaiden osallistumisen edistäminen
- kansainvälinen yhteistyö

Tuloslaskelma

ASIAKAS- JA POTILASTURVALLISUUSKESKUS	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	1 100 000	867 844	78,89	1 100 000	
Vuokratuotot					
Muut toiminnan tuotot					
Sisäiset tuotot	412 453	309 340	75,00	471 703	14,37
TOIMINTATUOTOT	1 512 453	1 177 184	77,83	1 571 703	3,92
Henkilöstökulut	-1 268 753	-901 213	71,03	-1 239 703	-2,29
Asiakaspalvelut					
Muut palvelut	-163 500	-136 505	83,49	-256 100	56,64
Palveluiden ostot	-163 500	-136 505	83,49	-256 100	56,64
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 000	-4 694	78,24	-8 900	48,33
Avustukset					
Vuokrat	-14 000	-13 028	93,06	-19 800	41,43
Muut kulut					
Sisäiset kulut	-60 200	-31 712	52,68	-47 200	-21,59
KUSTANNUKSET	-1 512 453	-1 087 152	71,88	-1 571 703	3,92
TOIMINTAKATE	0	90 032		0	-133,33
VALTION RAHOITUS					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		-7			
VUOSIKATE	0	90 025		0	-133,33
POISTOT					
TULOS	0	90 025		0	-133,33

Valtuuston sitovuustaso

0

4.9 Pelastuslaitos

Toimialan kuvaus

Pohjanmaan pelastuslaitos huolehtii alueen onnettomuuksien ehkäisystä ja pelastustoiminnasta tavoitteena hyvä turvallisuuskulttuuri, vähemmän onnettomuuksia, ja pienemmät vahingot, nopea ja tehokas apu onnettomuuksissa ja poikkeusoloissa sekä aktiivinen yhteistoiminta.

Pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan:

- 1) pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, valistuksesta ja neuvonnasta, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa,
- 2) pelastustoimen valvontatehtävistä,
- 3) väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteessa sekä siihen tarvittavasta hälytysjärjestelmästä, ja
- 4) pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä.

Edellä säädetyn lisäksi pelastuslaitos:

- 1) tuottaa ensihoitopalveluun kuuluvia palveluita siten kuin hyvinvointialue siitä päättää,
- 2) osallistuu 38 §:ssä tarkoitettuun pelastustoimeen kuuluvan ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamisen edellyttämään valmiuden ylläpitoon, ja
- 3) huolehtii muistakin muussa laissa hyvinvointialueen pelastustoimelle ja pelastusviranomaiselle säädettyistä tehtävistä.

Tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet

Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet
Luotettavin viranomainen..	Asiakkaspalautteet.: Lähtö 0.0, Tavoite 100.0	Osaamisen ylläpitäminen.
Hyvinvoiva henkilökunta.	Työhyvinvointikysely: Lähtö 0.0, Tavoite 100.0	Koko henkilöstön huomioiminen muutoksessa. Yhteisten toimintatapojen luominen. Eri-ikäisten työntekijöiden tukeminen. Yhteisen toimintamallin luominen. Valmentavan esimiestyön vahvistaminen.
Taloudellinen toiminta. t.	Resurssien käyttö. Lähtö 0.0, Tavoite 100.0	Talouden seuranta.

Tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit

Riski	Toimenpiteet	Suuruus (1-25)
Rahoitus ei riittävällä tasolla, mm. palkan- ja vuokrankorotukset, inflaation vaikutukset.		16
Ihmisten luottamuksen heikkeneminen..		4
Toimintakulttuurien yhtenäistämässä haasteita.		12
Työntekijöiden pysyvyys.		12

Tuloslaskelma

PELASTUSLAITOS	Talousarvio 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA%	Talousarvio 2024	TA 23 - 24 %
Myyntituotot	2 000				-100,00
Maksutuotot	26 000			26 900	3,46
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot					
Muut toiminnan tuotot	181 000	138 144	76,32	187 000	3,31
Sisäiset tuotot	262 399	238 717	90,97	1 801 042	586,38
TOIMINTATUOTOT	471 399	376 861	79,95	2 014 942	327,44
Henkilöstökulut	-13 109 071	-8 979 931	68,50	-12 653 275	-3,48
Asiakaspalvelut		-64			
Muut palvelut	-2 480 137	-1 607 890	64,83	-2 540 500	2,43
Palveluiden ostot	-2 480 137	-1 607 953	64,83	-2 540 500	2,43
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 060 474	-713 216	67,25	-1 127 800	6,35
Avustukset	-253 750	-116 412	45,88	-262 500	3,45
Vuokrat	-144 369	-60 911	42,19	-148 000	2,52
Muut kulut	-7 316	-3 658	50,00	-7 500	2,52
Sisäiset kulut	-2 912 797	-2 647 149	90,88	-4 299 518	47,61
KUSTANNUKSET	-19 967 914	-14 129 230	70,76	-21 039 093	5,36
TOIMINTAKATE	-19 496 515	-13 752 369	70,54	-19 024 151	-2,42
VALTION RAHOITUS					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		-1 597			
VUOSIKATE	-19 496 515	-13 753 966	70,55	-19 024 151	-2,42
POISTOT	-817 100	-382 251	46,78	-1 104 136	35,13
TULOS	-20 313 615	-14 136 217	69,59	-20 128 287	-0,91

Valtuuston sitovuustaso

-19 024 151

4.10 Palveluluokkakohtaiset nettokustannukset

Ikkäihmisten palvelut	TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
lääkäiden laitospalvelu	2 420 337	1 716 884	70,9	1 302 739	-46,2
lääkäiden ympärivuorokautinen palveluasuminen	122 533 881	89 317 135	72,9	119 524 604	-2,5
lääkäiden yhteisöllinen asuminen ja perhehoito	1 689 021	1 569 519	92,9	860 766	-49,0
Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu	239 721	206 156	86,0	246 300	2,7
lääkäiden kotihoito	51 528 315	39 080 544	75,8	52 470 965	1,8
lääkäiden kotona asumisen tuen palvelut	10 385 340	8 636 196	83,2	11 774 524	13,4
	188 796 615	140 526 434	74,4	186 179 898	-1,4
Vammaisten palvelut	TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
Vammaisten ympärivuorokautinen palveluasuminen	48 551 290	34 366 592	70,8	44 782 881	-7,8
Vammaisten henkilökohtainen apu ja erityinen tuki	10 917 010	8 062 384	73,9	11 267 800	3,2
Vammaisten asumispalvelut ja asumista tukevat palvelut	13 127 653	10 399 585	79,2	13 167 485	0,3
Vammaisten liikkumista tukeva palvelu	4 207 783	3 053 149	72,6	4 301 800	2,2
Vammaisten sosiaalityön ja -ohjauksen palvelut	14 992 088	9 981 063	66,6	15 271 806	1,9
	91 795 824	65 862 773	71,7	88 791 772	-3,3
Psykososiaaliset palvelut	TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
Päihdekuntoutujien ympärivuorokautinen asumispalvelu	1 929 627	1 258 720	65,2	1 863 658	-3,4
Päihdekuntoutujien laitoshoido	4 846 267	3 667 438	75,7	5 183 047	6,9
Asumispalvelut	10 220 805	7 914 839	77,4	10 099 915	-1,2
Päihdeavohoito ja -kuntoutus	3 777 947	2 723 941	72,1	4 147 199	9,8
Aikuispsykiatrin erikoissairaanhoido	30 939 981	23 542 774	76,1	31 489 560	1,8
Lastenpsykiatrin ja nuorisopsykiatrin erikoissairaanhoido	8 838 128	6 608 460	74,8	9 072 435	2,7
	60 552 755	45 716 172	75,5	61 855 814	2,2
Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut	TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
Perustason lääkinällinen avokuntoutus	19 732 751	12 663 725	64,2	19 403 484	-1,7
Perustason vastaanottopalvelut	60 850 977	44 454 250	73,1	59 876 522	-1,6
Suun terveydenhuollon palvelut	21 613 182	15 591 900	72,1	22 258 266	3,0
Kouluterveydenhuollon palvelut	4 961 042	3 638 669	73,3	4 895 339	-1,3
Opiskeluterveydenhuollon palvelut	1 829 417	1 297 059	70,9	1 892 489	3,4
Opiskeluhuollon kuraattoripalvelut	7 039 361	4 948 456	70,3	7 550 496	7,3
Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut	10 574 970	7 303 860	69,1	10 535 613	-0,4
Sosiaali- ja potilasasiamiespalvelut	387 810	264 696	68,3	334 514	-13,7
Perustason vuodeosastohoito	39 639 535	28 230 483	71,2	33 771 735	-14,8
Kotisairaalaohito	7 736 396	5 643 845	73,0	7 999 635	3,4
Ensihoitopalvelu	10 776 509	8 713 117	80,9	11 454 578	6,3
Ympärivuorokautiset päivystyspalvelut	21 794 370	16 959 585	77,8	22 683 842	4,1
Somaattinen erikoissairaanhoido	209 195 015	160 350 943	76,7	209 223 841	0,0
	416 131 335	310 060 588	74,5	411 880 354	-1,0

Sosiaalipalvelut	TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
Työkäisten sosiaalipalvelut	6 696 678	4 902 712	73,2	7 015 875	4,8
Kuntouttava työtoiminta	1 749 088	977 981	55,9	1 622 827	-7,2
Sosiaalipäivystys	1 482 817	965 733	65,1	1 519 345	2,5
	9 928 583	6 846 426	69,0	10 158 047	2,3
Lastensuojelu	TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
Lastensuojelun ammatillinen perhehoito	3 514 403	2 721 828	77,4	3 681 300	4,7
Lastensuojelun laitospalvelu	16 820 227	12 122 497	72,1	15 545 115	-7,6
Lastensuojelun perhehoito	1 796 566	1 400 012	77,9	1 631 708	-9,2
Lastensuojelun sosiaalityö ja avohuolto	7 307 092	4 714 760	64,5	7 630 553	4,4
	29 438 288	20 959 097	71,2	28 488 676	-3,2
Lapsi- ja perhepalvelut	TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus sekä varhaisen tuen palvelut	5 441 583	3 554 962	65,3	5 160 788	-5,2
Lapsiperheiden kotona asumista tukevat palvelut	3 946 632	2 463 071	62,4	4 720 550	19,6
Kasvatus- ja perheneuvonta	972 219	644 302	66,3	1 516 695	56,0
Perheoikeudelliset palvelut	1 349 013	1 010 841	74,9	1 348 684	0,0
	11 709 447	7 673 176	65,5	12 746 717	8,9
Pelastuslaitos	TA 2023	TOT 1 - 9 2023	Tot / TA %	TA 2024	TA 23 - 24
Pelastustoiminta	19 083 461	13 018 653	68,2	18 780 276	-1,6
Onnettomuuksien ehkäiseminen	865 506	400 738	46,3	919 236	6,2
Varautuminen	353 007	586 967	166,3	428 775	21,5
	20 301 974	14 006 358	69,0	20 128 287	-0,9